

Aslen Aydın-Söke bölgelerinde göçebe hayatı yaşayan atalarımız zamanla Çukurova-Osmaniye bölgelerine gelerek yerleşik hayata geçerler.

Benim de yaşadığım Osmaniye, Ellek Kasabası

Aydınlar Mahallesinin köklerinde Aydınli Yörüklerine kadar uzanır.

Ben de atalarımın ve mahallem adına "Aydınlar Dergisi" adı altında bir kaynak çıkarmak istedim. Bu dergide Aydından Çukurova'ya uzanan kısmen Yörüklerin hikâyesini, genelde mahallemizin, yöremizin kültürünü doğasını hissedeceğiniz yazılar yayımlamaya çalışacağım.

İlginiz için şimdiden teşekkür ederim.

Bol okumalı saatler dilerim

Misafir yazarlarımıza şiirleri, makaleleri, hikâyeleri ile sayfalarda yer verilecektir.

Tüm katılımcı arkadaşların fikirleri eleştirileri değerlidir.

Bu süreçte bana yardımcı olan

Editörüm, Hüseyin Er

Kardeşim, Ahmet Yılmaz

Başkanım, Mustafa Bardak

Ağabeyim, Kerim Çakmak.

Yeğenim ,Aslı Pınar Kozak

Oğlum, Arda Mustafa Kıvrak

Ve şiirlerimin ilham kaynağı her zaman destekçisi

Değerli eşim Hacer Kıvrak 'a

Çok teşekkürlerimi iletirim.

Sevgili okuyucularıma iyi okumalar dilerim.

Ömer KIVRAK

İmtiyaz Sahibi : Ömer Kıvrak
Sorumlu Müdür : Arda Mustafa Kıvrak
Editör : Aslı Pınar Kozak
Dizgi Tasarım : Hüseyin Er
Basım Yeri : Çakmak Matbaası
İstiklal MahPalalı Süleyman cad.Canan
Sk.No:3/D - Osmaniye
ISSN : 3062-3146

İletişim : 05512611584 Ellek
Kasabası Aydınlar mahallesi kıvrak
sk. no. 1
İnstigram Aydınlar Dergisi
Facebook Ömer kıvrak
Tiktok @kıvrak80
Mail :
altaykibra@gmail.com

AYDINLAR

Yerel,Kültür Sanat Edebiyat Dergisi

Yıl:1 Sayı:1 MAYIS 2025

ÖMER KIVRAK * Abdullah ALTUNKUP * Melek Avcı COŞKUN * HATİCE GÜZEL * AHMET İPEK
Ali KÖŞKER * Kadir ÇOLAK * Safiye SAMYELİ * MAHMUT ÇİÇEKDAĞ * Ökkeş AYDIN
Ökkeş PALABIYIK * Sibel KAYA * Bekir DAĞSEVER * NURGÜL AKTÜRK * AHMET ÇOLAK
MAHMUT EYNALLI * Reyhan ALTINOK * MUSTAFA BARDAK * HAMİT GÖKÇE * HATİCE FEYZA DİDİN
Hüseyin DİDİN * ZEKERİYA ÇAKABEY * MUSTAFA CANPOLAT* Seydullah KIVRAK

İÇİNDEKİLER

1.Aydınlar Mahallem	Ömer Kıvrak	2
2.Gözlerin	Abdullah Altunkup	4
3.Gardaş	M.Avcı Çoşkun	5
4.Biz Burda	Ahmet İpek	6
7.Kültürümüz Ölmesin	Ali Köşker	7
8.Halka Adanmış Yaşam	Kadir Çolak	8
9.Derman Sende	Hatice Güzel	10
10.Nesin Sen	Safiye Samyeli	11
11.Allah'ım	Mahmut Çiçekdağı	11
12. Bir Potre	Ökkeş Aydın	12
13.Çanak kale	Ökkeş Palabıyık	13
14.Vurmamız Gerek	Ökkeş Palabıyık	13
15.Sakıp Ağa		14
16.Yaşam Dansı	Sibel Kaya	14
17.Son Yörük	Bekir Dağsever	15
18.Yadırgı	Bekir Dağsever	15
19.Bilirim	Nurgül Aktürk	17
20.Yörük Gelini	Ahmet Çolak	18
21.Ece Balık Olmuş	Mahmut Eynallı	18
22.Meczup Leyla	Reyhan Altınok	19
23.Anadolunun Sessiz Kahramanı	Ahmet Çolak	21
24.Telemeyi Kedi Yedi	Mustafa Bardak	27
25. İlk Yörük Hareketi	Hamit Gökçe	30
26. Çocuklar İçin		31
27. Annem	Ömer Kıvrak	32
28.23 Nisan	Ömer Kıvrak	32
29.Bugün Göçümüz Var	H.Feyza Didin	33
30.Ölüm Nasıl Alıdın Bacımı	Hüseyin Didin	34
31. Aşkın Rengi Kırmızı	Zekeriya Çakabey	35
32.Aslımaz Yörük,Neslimiz Yörük	Mustafa Canbolat	35
32.Bulmaca Köşesi	Seydullah Kıvrak	36

Aydınlar Mahallem

Aydınlarım güzel aydınlarım.
Tepecikle kaplı her yanın.
Ovası düz engebeli tarlaların.
Zeytin ağaçlarının yeşili
Bir güzel eyler kuşbakışı çehreni.
Kalecik'ten gelen kanal suyun bolluğu
Hoşluk verir yer fıstığı
Mısır'ına yeşillikleri ile yazın güzeldir
Aydınlar Mahallem
Kalmadı eski Kara Karpuzun.
Ekilmez oldu çocukluğumun karpuz tarlaları.
Neredeler şimdi
Ağları; Farsak Molla, Kamış Ali,
Birer birer bırakıp gittiler.
Sürülerinin çobanları değişti
Gitti, Farsak Halillerin,
Türküş Hasanların, Farsak Mustafaların.
Dededen kaldı toruna
Her şey değişti.
Ama bilemedim eski tadın var mıdır?
Aydınlar mahallem güzel mahallem.
Çalışıp kök söken yerine mesken tutan
Toprak duvardan dam ören.
Kamış çit çevirip hane kuran kalmadı.
Hacı Ökkeş'in, Zorlu Musa'n
Tek ayakla eşek binen Topal Musa'n
Yayla yayla çobanlık yapan kaldı mı?
Kaldı mı eskilerin?
Aydınlar mahallem güzel mahallem.
Gökçe Haliller'in, Kara Mehmet'lerin.
Çocukluğumda.
Her Cuma camiye giderken,
Misafirimiz olan,
Kulağımızı duvara çivileyecek olup şakalar yapan.
Abbamların, Hacı Amatların.
Sıra sıra,
Tane tane gittiler,
Kimileri emmiöğlü, kimileri dayıöğlü.
Ata baba dostu
Her kuşluk vakti yoldan geçerken seslenen
İçme suyu kırkıcısı, Gambur Hasan emmim de gitti.

Düğünlerde yanık sesli türkü söyleyen saz çalan,
Evlatlara sahip, Farsak Hacılarının.
Şapkalı Köroğlu,
Zeybek oynayan ağa, beylerin, atalarım,
Bırakıp nere gittiler,
Kimler kaldı geriye ki Aydınlar'ım güzel mahallem
Yolda gördü mü şaka yapmadan bırakmayan
Çocukluğumun korkaklığı Mustuk dayılar.
Koca Musa dedenin,
Bıçakla kıyılmış tütününün kokusu.
Karakız ebenin el değirmeninde çekilmiş
Karanfil kokulu çayları.
Kimler geldi kimler geçti.
Aydınlar mahallem güzel mahallem.
Nesil aktık, değiştik sayılı günler yaşadık bitti.
sayılı insanlar yaşadı gitti.
Kala kala eskiden üç beş insan kaldı
At binip silah kuşanan,
Kirtik Hatice ebede köyü terk etti.
Nerede kaldı?
“Bir gittim, bir gittim.
Dere tepe düz gittim,
Ardıma baktım bir urganın uzunluğu yol gittim.”
Deyip hikaye anlatan Kırıkhanlı Deli Mehmet,
Atalanlı Kara Çobanlar
Güzel Aydınlar'ım,
Benim mahallem.
Torunlara kaldı nesiller.
Çalışkan insanlar,
Birbiriyle tatlı rekabetinde güzelleşti.
Kalmadı atın, at araban.
Son model oldu en düşük araban.
Hırslıdır benim mahallem
İş buldu mu, gecesi gündüz, gündüzü gece
Hep bir yarış
Hep bir arayış
Güzel köyümün güzel insanları.
Hayvanları ırkı değişti.
Çitten ağıllar duvara dönüştü.
Kalmadı eski peynirin.
Ama yoğurdun kaymaklı.
Yörük oğlu Yörük'tür benim Aydınlar mahallem.
Kalmadı eski aletleri
Son model oldu tarım aletleri,

Fitne ficir girmesin aramıza
Yetelim hep biz bize
Dostlukla kardeşlikle yaşayalım.
Benim güzel Aydınlar'ım, güzel insanlarım.
Emanettir,
Bu topraklar emmiden, dayıdan biz nesillere
Kalın sağlıcakla,
güzel köyümün,
Güzel Aydınlar'ın,
Güzel insanları.

Ömer KIVRAK

GÖZLERİN
Gözlerin diyorum,
Sevdiğim gözlerin...
Suskun dudaklarına
İstemsizce tercüman olmuş
Anahtar cesaretsiz açmaya
Bıçak kesmez sessizliğini
Bana dair sözlerini
Müebbetle mahkûm etsen de
Kilit taktığın gönlünde
Saklamaya gücün yetmez
Engel olamazsın
Sevda yüklü göz pınarlarına
Gözlerin diyorum, gözlerin
Ne kadar gizlersen gizle
Seni ele veriyor, sevdiğim
Zannedersin ki hayat sözlüğü
Zemheriden ibaret
Hüzünlü yaşanmışlıklar
Günahlara kefarettir.

Bizsiz her saniye
Mahkûmiyete gebe
Karanlık bir nezaret.
Kapandı kapanacak
Uykusuzluktan takati kesilmiş
Çapaklı kirpiklerin
Kilit vurduğun dudaklarına
Tercüman olmuş, mimiklerin
Gözlerin diyorum, gözlerin
Ne kadar gizlersen gizle
Seni ele veriyor, sevdiğim
Hislerini dökemesen de
Dudaklarından sözcüklere
Ne kadar saklarsan sakla
Sevda bakışlarını
Uzaklardan hissediyorum
Heyecanlı kalp atışlarını
Dudaklarına tercüman olmuş
Gizli gizli nefes alışlarını
Hiç aklımdan çıkmaz ki
Perde aralığından gizlice
Gölge kaybolana kadar
El sallayamadan bakışların
Gözlerin diyorum, gözlerin
Ne kadar gizlersen gizle
Seni ele veriyor, sevdiğim

Abdullah ALTUNKUP
Isparta Sütçüler

GARDAŞ

Yaşadıkça yaşlandım senelere darıldım
Toprak oldum taş oldum damar damar yarıldım
Dertlendim ana baba hasretine sarıldım
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş

Unutmam çocuk iken koştuğum yolları
Hatırimda anamın hep nasırlı elleri
Yüreğim taşar andıkça yanar o yılları
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş

Kerpiç evimizin bahçesinde yaprak dökmüş
Kiremit çatı da çürümüş duvara yükümüş
Yüce Mevla'm gönlümüzdeki neşeyi sökmüş
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş

Anam babam yaşlandı dermansız tutmaz dizi
İki adımda sendeliyor görmüyor gözü
Ne kadar yanlarında kalsak da doymaz özü
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş

Bahçede fidanların yaprakları süzölmüş
Bağ bahçe talan olmuş yeşillikler büzölmüş
Bizi beklemiş anam sitem edip bozulmuş
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş

Tenceremiz kaynayıp kazanımız taşarken
Bir odayı paylaşıp sağlıcakla yaşarken
Kıymetini bileydik baba evin çoşarken
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş

Çocuk olup köyümüzde koşarak savrulsam
Ben geldim babam deyip mutlulukla kavrulsam
Yıllara inat ana kucağında kıvrılısam
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş

Gül, Hurigül ömür bu yaz gelmeden gelir güz
Hayat bir nefeslik o da güzel yaşarsan tez
Toplanıp bir araya gelip olsak eski biz
Gelsen de bizim ellere bir gitsek be gardaş...mlk

Melek Avcı COŞKUN
Osmaniye

Çok sözü unuttuk ne oldu bize
Eskimişe mitil derdik biz burda
Utanıp da bakamazdık her yüze
Paramıza mangır derdik biz burda

Yıkılmış bir yerin adıydı harap
Dağlarda yokuşa denirdi yörep
Ayağın altına olurum turap
Kapılara yolak derdik biz burda

Sarıydı saçların adıydı Sırma
Kızlarımız göze çekerdi sürme
Ne güzel ziyaret hal hatır sorma
Halamıza bibi derdik biz burda

Yüklü derdik kadınlarda gebeye
Saklambaç da düşmez idik söbeye
Büyük ana diyen çoktu ebeye
Büyüylene zopçuk derdik biz burda

Şikayet olmazdı eski hâlimden
Kötü söz ayıptı çıkmaz dilinden
Eksik olmaz hizmet kızdan gelinden
Düz yerlere dölek derdik biz burda

Erken yatanlara masal okurduk
Ebem kilim yapar halı dokurduk
Kösengiye üfler ocak yakardık
Sırt yüküne şelek derdik biz burda

Saygı duyar idik güzel fikire
Yardım yapılırdı varsa fakire
Kanaat kalmadı bugün şüküre
Tuz kabına külek derdik biz burda

Her şeyler karıştı batman çağıla
Malları toplardık akşam ağıla
Öyle otururduk taştan çağıla
Tombullara tuluk derdik biz burda

Baba kazandı da kimlere kaldı
Kimi harman dövdü kimi un aldı
Arının yaptığı ne güzel baldı
Mangala da mantız derdik biz burda

Ahmet'im saçların perçemli dallı
Biz burda söylerdik sincaba galli
Biraz zengin ise çok güzel halli
Bizde ata gölük derdik biz burda

Ahmet İPEK
21.03.2025
Kültür ve Turizm Bakanlığı
Kalem Şairi

Gâvurdağı yöremizde 1950'li yıllarda benim de tanık olduğum, yaptığım çiftçilikle ilgili kültürümüz ve öz dilimizle ilgili şiirimi paylaşmak istedim. Saygılarımla.

KÜLTÜRÜMÜZ ÖLMESİN -2-

Gâvurdağı Farsakeli yöremiz
Çiftçilikten uzak kaldı erimiz
Gelenek bitiyor nerde töremiz
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Çalıları kesip hopur yakardık
Biderleri heybelerle ekerdik
Desteleri kolanlarla çekerdik
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Dirgen, yaba, meses, semer yapardık
Çakmak taşın gem altına çakardık
Karasaban demirini takardık
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Harman yerin loğ çekerek loğlardık
Boyunduruk samısını bağlardık
Hamutların kayışını yağlardık
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Çatal mazılardan dirgen kasardık
Harallara samanları basardık
Semerin kaşına azık asardık
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Şifan biçmek için ellik alırdık
Öküze yem için küşne yolardık
Çok çalışır ter içinde kalırdık
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Zaman zaman orakları bilirdik
El değirmenine delik delerdik
Halbur ile tahıllar elerdik
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Çekecekle malamayı toplardık
Elde yaba yel esmesin beklerdik
Çam bardağın gölgelere saklardık
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Köşker Ali'm çiftçiliği yaşadı
Yemekleri soğan ile aşadı
O günleri mısralara taşıdı
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.
Ali KÖŞKER 25 Aralık 2022

ALİ KÖŞKER
Kültür ve Turizm
Bakanlığı Halk Şairi

KÜLTÜRÜMÜZ ÖLMESİN - 3 -

Sevgi saygı güven nereye gitti
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.
Gelenek görenek kökünden bitti
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Don kazanlarıyla bulgur kaynardı
Kaynadıkça taneleri oynardı
Anam komşulara fedik sunardı
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Ağaçtan yapardık ayağa nalın
Seleler örerdik hayıtın dalın
Çok güzel oyundu Çomçalı Gelin
Kültürler ölmesin her dem yaşasın.

Çiriş kökün ezer hamzan yapardık
Çökeleği derilere deperdik
Ata yumuşuna hemen gopardık
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Ocaklıkta ateşleri yakardık
Yünümüzü tokaç ile yıkardık
Kuş lastiğin boynumuza takardık
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Güz gelince sehillere göçerdik
Sehillerde dulda yeri seçerdik
Bakır sehanlerde toga içerdik
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Dede torun hep birlikte yaşardı
Mazı palıtları közde pişerdi
Çobanlar dağlardan çiğdem deşerdi
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Düğünlerde sinsin, güreş olurdu
Köyde gençlik daş davarın alırdı
Seher vakti dan davulu çalardı
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın.

Köşker Ali'm kalpten söyler sözünü
Hatırlatır kültürlerin özünü
Hiç unutmaz geçmiş günün izini
Kültürler ölmesin, her dem yaşasın
4 ocak 1923.

HAKKA VE HALKA ADANMIŞ YAŞAMI İLE OSMANİYE'Lİ SANATÇI KADİR ÇOLAK

Nesli tükenmekte olan bir sanat anlayışının son temsilcilerinden olan tiyatro sanatçısı Kadir Çolak tüm projelerimi insanlığın yararına yapıyorum. Ben tüccar değil, sanatçıyım yüreğimde yangınlar olsa da gülmek ve güldürmektir görevim, ancak palyaço misaliyim, bakmayın güldüğüme dedi

Onu her zaman gülerken güldürürken izledik, ancak bu defa her yönüyle tanıyacağız. Acıları, hüznüleri, mutlulukları, sevinçleri nelerdir nesli tükenmekte olan bir sanatçıların neden son temsilcilerinden, onu öğreneceğiz.

Benim gençliğimin bir bölümü Osmaniye'de geçti. Osmaniye Atatürk lisesinde başladım okula velim ise rahmetli iş adamı Duran Güntürkün'dü ancak öğrenimime Adana'da devam ettim. Aile olarak Osmaniye'de ticaret yapıyorduk, bu nedenle Osmaniye'de ikamet ediyorduk. Aslen Ceyhan Mustafabeyli denim ilerleyen yıllarda Osmaniye'li bir hanımla evlilik yaparak iyice hanım köylü olduk.

Tiyatroya ortaokul yıllarında başladım, benim gibi hayal gücü kuvvetli yetenekli iki arkadaşla birlikte komedi üçlüsünü kurduk, onlar gruptan ayrıldıktan sonra ben çağdaş ve modern tiyatro anlayışı ile yoluma devam ettim. Henüz on dört yaşındaydım okulda adım tiyatrocusu Kadir olmuştu, çocuk aklımla belki birkaç kuruş kazanırsam kalemi, defteri, silgisi olmayan öğrenci arkadaşlarıma yardım edemez miyim diye düşündüm. Çok duygusaldım ağlayanla ağlayan her şeye üzülen bir cocuktum.

Düşse halka oyunculuk yapmaya devam ediyordum, Adana'da tiyatroyu iyice öğrendim, işimi bilerek yapmaya başladım. Hayal dahi edemeyeceğim ünlü sanatçılarla beraber sahneye çıktım, Askerliğim bitince İstanbul'a giderek tiyatronun ünlü oyuncularından Enis Fosforoğlu'ndan dersler alarak profesyonel oyunculuğa başladım.

Daha sonra Mustafabeyli'ye dönerek kasaba tiyatrosu kurdum, sponsorlarla görüşerek gıda maddeleri, temizlik maddeleri, oyuncaklar, çocuk giysileri ve hatta küçük mutfak ve elektrikli ev aletleri dağıtmaya başladım. Tiyatro oyunlarımı izlemeye gelen herkes hediye olarak evine gidiyordu.

Öğrencilere harçlık, sigortası olmayana ilaç, üşüylene odun kömür, çocuklara bayramlık alabilmek için çabalıyordum. Sonra Adana merkeze yerleştim "Gönül Dostları Sanat Topluluğu" nu kurdum bu ekipte Osmaniye'li deprem şehidi Selahattin Ölmez de vardı.

Bu ekiple birlikte huzurevleri, kanser hastaları, şehit yakınları, gaziler, engelliler vb gibi Hakka ve Halka hizmet anlayışı ile programlar hazırladık.

HAKKA VE HALKA ADANMIŞ YAŞAMI İLE OSMANİYE'Lİ SANATÇI KADİR ÇOLAK

Bir yandan Adana bir yandan İstanbul gidip gelmek zor oluyordu, İstanbul'u tercih etmek zorunda kaldım. Yeşilçam ustalarından Ertan Güntav ve ses ve tiyatro sanatçısı Behice Gündoğan ve Elmas Özceylan ile Üsküdar merkezli sanat merkezini kurduk. On dört yaşında başladığım sanat yolculuğuma halen devam ediyorum.

Eşim Osmaniyeli ondan Alperen ve Ayyüce adında iki evladım oldu, Alperen Hatay'da memurdu ve depremde enkazda kaldı, çok şükür ki evladımı sağ salim aldık ancak ben bu acı olaydan sonra gülemem güldüremem diyerek tiyatroculuğu bıraktım.

İstanbul Kültür ve Sanat derneği (İksed) başkanı sayın Salih Aydoğdu telefon açarak ilk uçağa atlayıp geliyorsun oyunlarına devam ediyorsun orada kalırsan bu psikolojiden kurtulamazsın dedi ve gittim oyunlarıma devam ettim.

Bizler tırnağıyla kazıyarak sanatçı olmuş insanlarız, her türlü zorluğa göğüs germiş sanatçılardız, oysa günümüzde sanatla alakası olmayan eğitimi olmayan kişiler bir gecede ünlü oluyor ve de bu sanatın kalitesini düşürüyor. Oysa eğitim alıp uygulamalar ile usta olsalar sanat daha güzel bir anlam kazanır.

Yirmi dört yaşındaydım, tiyatro oyunları yazıyor başrol oynuyordum 1991 yılıydı bir gün bir telefon aldım, bir tv dizisi setine gitmem gerekiyordu benim için inanılmaz bir hayal dünyasıydı.

Amasya'ya gittim TRT televizyonu için çekilen Serdar Gökhan'ın başrolünü oynadığı "Ahmet Hamdi Bey Ailesi" Adlı bir filmde sinema oyunculuğuna başladım. Ufak büyük çeşitli roller alıyordum filmlerde bundan yaklaşık on yıl önce filan milli duyguları ön plana çıkaran "Cennet kokulu çiçekler" Adlı tv filminde başrol oynadım. En son yakın dönemde yine TRT için çekilen Yörüklerin düğün dernek kurma geleneklerini anlatan bir filmde sözü geçen bir muhtarını oynadım. Böylece kah tiyatro kah sinema. Sanat hayatıma devam ediyorum.

İyi bir babayım, duygusalım çocuklarımin hayatını kurtarabilmek için gece gündüz çalıştım, çok şükür ki hayatları kurtuldu onlar mutluydu bende mutluym. Hüzün dolu yıllar. Yaşadım mutsuzluklarımin mutluluklarımdan daha fazladır. Ağlayanla ağlayan gözü yaşlı bir adamım, ağlayan birini görsem cebimdeki son paramı verir son dilim ekmeğimi paylaşırım. Ben geceleri başımı yastığa koyduğumda huzurla uyumak istiyorum.

HAKKA VE HALKA ADANMIŞ YAŞAMI İLE OSMANİYE'Lİ SANATÇI KADİR ÇOLAK

En büyük hayalim Osmaniye'de Osmaniye konulu bir film çekebilmek. Ancak bunun için benden önce Osmaniye'li kanaat önderleri istemeli inşallah Osmaniye için her şey güzel olacak.

Kah ağlatan kah güldüren adam olarak daha kaç yıl sanat yapabilirsem son dakikaya kadar devam edeceğim. Memleketim. Osmaniye'ye hemşerilerim Osmaniye'lilere selam olsun.

<<<<<<<Kadir ÇOLAK>>>>>>>

DERMAN SENDEDİR

İnsanları sevgiyle birleştirdin
72 millete aynı gözle baktın.
Güvercin donunda Nevşehir'e girdin.
Derman sendedir Hacı Bektaş.

Kara kazanlar Kaynar ocağında.
Bülbüller sevke gelir dara durduğunda.
Aslanla Ceylan dost olur kucağında.
Derman sendedir Hacı Bektaş.

Turnalar gibi açıp elimi Semaha durdum.
Nevşehir'de Ben seni gördüm.
Dedenin beytiyle ben cem'e durdum.
Derman sendedir Hacı Bektaş.

Karadutu senin ocağında gördüm.
Düşün diye dualar ettim.
Ben senin dergahında kendimi günahkar
buldum.
Derman sendedir Hacı Bektaş.

Tülbene girince kuş sesi su sesi.
Kalbin insan sevgisi ile dolu.
Her ne ararsan kendinde ara.
Derman sendedir Hacı Bektaş.

Ben seni bir çiçekte.
Güllere konan kelebeğe.
Dünyayı aydınlatan güneşte.
Derman sendedir Hacı Bektaş.

Üzerime giydim yamalı yelek.
Medet değil istedim Dilek.
İçimdeki duaları bilmez mi felek
Derman sendedir Hacı Bektaş.
Hatice GÜZEL

Safiye SÂMİYELİ
Dernek Başkanı

*** NESİN SEN ***

Damla damla uğruna erittirirken bu teni
Sevdama yurt olmadın bir göremedin beni
Kördüğüm gibisin yar çözemedim ben seni
*** Söylesene sevdiğim gönül köprüsü müsün
*** Canıma cevreyleyen ömür törpüsü müsün

Ne geceme ay oldun ne gündüzüme güneş
Ne vaz geçtin bu aşktan ne oldun gönlüme eş
Dilim varıp da sana diyemiyorum kalles
*** Söylesene sevdiğim gönül köprüsü müsün
*** Canıma cevreyleyen ömür törpüsü müsün

Bir görünür gözüme bir geriye kaçarsın
Bencilliğin yüzünden her gün kahır saçardın
Bilmem gönül perdeni hangi ele açarsın
*** Söylesene sevdiğim gönül köprüsü müsün
*** Canıma cevreyleyen ömür törpüsü müsün

Seven dilbaz olunca aşk olmuyor be canım
İlgi alaka yoksa meşk olmuyor be canım
Tek taştan hiç bir zaman köşk olmuyor be
canım
*** Söylesene sevdiğim gönül köprüsü müsün
*** Canıma cevreyleyen ömür törpüsü müsün

Sen Mecnunsun ben Leyla halim gezer dillerde
Her zaman gözüm kaldı mutlu mesut ellerde
Samyeli'yim eserim senden uzak illerde
*** Söylesene sevdiğim gönül köprüsü müsün
*** Canıma cevreyleme ömür törpüsü müsün

Safiye SÂMİYELİ
Denizli'

ALLAH'IM

Onca dertler bastı dört bir yanı
Ne olur bir derman ver ey Allah'ım
Aydınlat kederli közlü dünyamı
Nurlu güneşini doğdur Allah'ım

Tek gözyaşlarımın ahı bilinmez
Dudağında açan adın silinmez
Yüzümden acı ve keder görünmez
Günahı yaşımla boğdur Allah'ım

Rahmet pınarını ömrüme doldur
Yolumdan kahırlı çiçeği soldur
Nefesimden ateş közünü kaldır
Dilime tövbeyi sığdır Allah'ım

Huzuruna geldim divane durdum
Nefsime zincir gam ve mızrap
vurdum
Duamda niyazının sözünü kurdum
Zikrin Kevser'ini sağdır Allah'ım

Duyurdun onunla helal haramı
Himmat hikmetinle doldur yarımı
Gönlüme ör hak adalet kıramı
Gönlüme hamrını yağdır a Allah'ım

İşledim günahlar Şeytan'a kanıp
Gönlümdeki aşkın koruyla yanıp
Nimetine rahim adıyla banıp
Pişmanlık gözüyle baktır Allah'ım

Mahmut ÇİÇEKDAĞI
HEMBERİ-Doğruların Şairi
Ispartaa

Bir Portre

Aydınlı Yörük bir ailenin evladı olan Genç bir cevherimizin hayat yaşantısından kısa alıntıya değinmek istiyoruz.

Hayvancılık işleri ile uğraş veren ailenin evladıdır. Ökkeş Aydın kardeşimiz köy hayatı yaşadığı halde hırs ve istek ile mücadele verdi. Bir yandan da kendi geleceğini garantiye almaya çalışıp okuluna devam ederken diğer yanda ailesine yardımdan kaçınmadı. O, iyi

bir avukat olduğu kadar iyi bir evlat olmayı da başaran kendisiyle gurur duyduğumuz ender insanlardan biridir. Ökkeş Aydın, hala avukatlık görevini icra etmektedir.

Yörüklerinin başarılı avukatlarından Ökkeş Aydın, boş zamanlarında ailesine hayvancılık çiftçilik işlerinde yardımda bulunmaya devam ediyor. O, hayallerinden vazgeçmeyen sevgili değerli arkadaşımızdır. Bir kısa şiir ile dergimize katkıda bulundu.

Av.Ökkeş Aydın

Yaşamakla Uğraş Vermek

Bir asildir yaşamak.
Yaşam ile uğraş vermek.
Çalışmak ile başarmak.
Bir nesile örnek olmak.

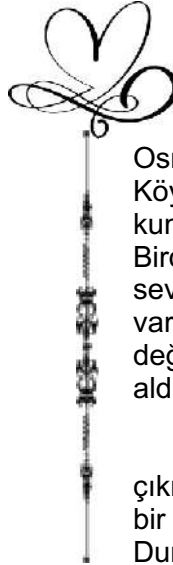
Ben bu oldum hep çalışıp yorulduğum.
Şimdi ise işimde aşımdaya duruldum.
Zamanı geldi stres ile boğuldum.
Bende Yörükoğlu Aydın'ın oğluyum.

Dedelerim gelmiş Aydın'dan.
Düzen kurulmuş otağı çadırdan.
Peyniri gelir kıl deriden.
Ben Yörük oğlu Aydın'ın oğluyum.

Dalmadım saltanata iyi rahata.
Boyun eğmedim boş hoyrata.
Örnek olsun tüm insanlığa dosta.
Ben Aydın'ın Ali'nin oğlu.
Yörük oğlu Aydın'ın oğluyum.

Diyor ve derginize yayım hayatında başarılar diliyorum.

Aydınlar dergisi olarak değerli avukatımız Ökkeş Aydın'ın mesleğinin de ve köy yaşantısında başarılar dileriz kendisini Yörükler Aydın'ın olarak örnek bir kişiliğini tebrik ediyoruz

BEYFİKRA

Vakti ile Ellek'te Mart
Osman, denen bir zengin vardımış
Köyde Çırçır farikası, Bakkal ve
kumaş satan dükkânları varmış.
Birde "Deli Durdu" Denen kiminin
sevdiği, kiminin güldüğü bilbilge kişi
vardı Bu kişi elinde koca bir
değnekle dolaşır, ondan bundan
aldıkları ile geçinirmiş.

Olacak oya
Bir gün fabrikada bir yangın
çıkılmış. Her yerde bir koşuşturma,
bir telaş,
Durdu " Ne oluyor " diye sormuş
birilerine.

" Ağanın fabrikası yanı yor.
Sende yardım et" demişler.

Durdu bu. Durur mu cevabı
yapıştırmış ; "Elle me yansın!
Anama bir könçeklik vermediydi"
demiş
Hüseyin ER

Çanakkale

Herkes haber versin bütün beylere
Bugün şehadete erenlerin günü
Asker gönderin en ücra köylere
Uğruna nice can verenlerin günü

Onsekiz mart bindokuzyüz onbeşte
Can veriyordu mehmetçik en başta
Göz görmeyen boranlı kara kışta
Düşman defteri dürenlerin günü

Mehmetçik cephede eli kınalı
Ayağında çarık üstü yamalı
Kimi şehit oldu kimi yaralı
Düşmanı ezip kıranların günü

Kimi yaşı onbeş kimisi elli
Çanakkale geçilmez karar belli
Düşmanlar geliyordu sağlı sollu
Ya allah deyip vuranların günü

Mehmetçik cephede bak oldu tazı
Yıldırım gibi çarpıyordu hızı
Gömleğin yırtıp kola sardı bezi
Kendi yarasını saranların günü

Ağaçlar yeşerecek yeşil yaprak
Göğ ökkeş'derki kutsaldır bu toprak
Şehit kaniyle sulanmış o bayrak
O mezarlıkta duranların günü

18 mart çanakkalede şehitlerimizin yattığı
yer nur mekanları cennet olsun inşallah □

18.03.2024
Göğ Ökkeş PALABIYIK
Ellek Beldesi

VURMAMIZ GEREK

Dinle sözlerimi ey Türk evladı
Bu vatana kanat germemiz gerek
Düşmanların doldu çoktan miladı
Bu toprağa kanın sermemiz gerek

Kapılma sakın bir anlık nefesine
Sığındık albayrağın gölgesine
Türkün gücünü dünya ilkesine
Bu şanı, kudreti vermemiz gerek

Ben Türk evladımı okuryazarım
Düşmanın oyunu yıkar bozarım
Türk'ten şüphe duyana çok kızarım
sevenin gönlüne girmemiz gerek

Tarih oku iftihar et onunla
Kimse baş edemez asla seninle
Gururlan her zaman kendi kendinle
Bütün güce sıra ermemiz gerek

Yolumuz hak yolu asla hiç şaşmaz
Aklı olan karşımızda hiç koşmaz
İnşallah haddini çok fazla aşmaz
Aslan zincirini kırmamız gerek

Unutma Fatih Sultan Mehmet hanı
Dünyayı titretti o büyük şanı
Canı pahasına sevmiş vatani
Dünyaya bir düzen kurmamız gerek

Sakın Pes eyleme zorda belada
Ay yıldızlı bayrak burçta, kalede
Nice şehit verdik biz Çanakkale'de
Bu kutsal toprakta durmamız gerek

Göğ Ökkeş düşer mi hele oyuna
Gurbanlar olurum Türkün soyuna
Hiçbir devlet denk değildir boyuna
Haddini aşanı vurmamız gerek.

16.03.2025
Göğ Ökkeş PALABIYIK
Ellek Beldesi

Bir Yaşanmışlık Hikayesi

SAKIP AĞA..

Evimiz iki katlı, toprak damlı, eski tarz bir Adana eviydi. Tahta bir merdivenle üst kata çıkılırdı.

Büyük bir salona açılan üç yatak odası, bir de mutfağı vardı.

Alt katı depo olarak kullanılıyordu.

Salonda, devamlı tüten, kurumu, zifiri bol bir soba yanardı. Mutfak olarak kullanılan odada, büyük bir bakır sini içinde tek kaptan oluşan yemeği çömelerek kaşıkladığımızı hatırlıyorum.

Gene aynı odada leğen içine tahta tabureyi koyar, ocakta ısıtılan bir gaz tenekesi suyla yıkanırđık.

O evde on beş kişiye aş pişecek, on beş kişinin bulaşığı, çamaşırı yıkanacak, söküğü dikilecek, çorabı yamanacak...

Anam, sabahın dördünde gün ağarırken sabah ezanıyla kalkar, gece yatsı namazına kadar gerçek bir ağır işçi gibi çalışırdı.

Yatağa düştüğünde, uyudu mu, bayıldı mı belli olmazdı.

Ama anamın hiçbir şeyden şikâyet ettiğini duymadım, mutsuz halini de görmedim.

Çocukluğu, gençliği ve ilk iş hayatı deneyimleri Adana'da geçen yardımsever ve hayırsever işadamı Sakıp Sabancı anısına saygıyla

FIKRA

Bir İnsanın
Zekasını Nasıl Anlarsınız?

Bir bilgeye sormuşlar:
'Bir insanın zekasını nereden anlarsınız?' Bilge "Konuşmasından" diye cevap vermiş.

"Ya hiç konuşmazsa?" demişler;

- "O kadar akıllı insan yoktur ki..."

Yaşamın Dansı

Hayat bir dans misali akar zamanın
koynunda,
Adımlar atarız her gün yarını bilmeden
adeta,
Bazen valsle döneriz geçmişin
melodisine geçmiş zamana,
Yaşam hızlı bir tangoya benzer
duyguların çarpışmasında.

Gökyüzü bir sahnedir, her gün yeni bir
perde açar,
Güneş doğar, umut ışıklarını üzerimize
saçar,
Yağmur damlaları yaşamın ritmini
çalar toprağa her yöne,
Yaşam bir rüzgâr gibi özgürlüğün
tınısını taşır her yere.

Yaşam sahnesinde rolümüzü oynarız,
Bazen güler bazen de ağlarız,
Sorular sorar, hep cevaplar ararız,
Yaşamla bilinmeyen muazzam bir
dansın parçasıyız.

Sibel KAYA
İstanbul

SON YÖRÜK

Bir son Yörük gördüm bitmiş tükenmiş
İşte böyle gördün halımız dedi
Bir zamanlar yayla yayla çıkarmış
Enginlere düştü yönümüz dedi

Katarımız Toroslar'ı aşardı
Erciyes'te kavurmamız pişerdi
Yağız atlar yilkılarda koşardı
Dört yana giderdi ünümüz dedi.

Kelepirci geldi aldı koyunu
İçmem gayrı baş yaylanın suyunu
Bizde aldık yerlilerin huyunu
Marabalık oldu sonumuz dedi

Aramız bozuldu ormanla dağla
İşmiz olmazdı bahçeyle bağla
Evimiz kıl çadır bilmezdik tuğla
Huzurlu geçerdi dünümüz dedi

Deveyi de sattım kaldı havudu
Okula gönderdim oğlum Davud'u
Çıraklığa verdik Torun Cavid'i
Şimdi böyle geçer günümüz dedi

Dokuz direk çadır kurardım başa
Kavalımı alır çıkardım taşla
Venedik sıkardım alıcı kuşa
Her yana giderdi namımız dedi

Keçileri üçer beşer tüketmiş
Çoluk çocuk bir bir yayladan kaçmış
İsyân bayrağını karısı açmış
Kimseye geçmedi zorumuz dedi.

Çadırla dolardı şu koca yazı
Dostlarım gelirdi keserdim kuzu
Ağladı yutkundu tükendi sözü
Mezaristan oldu sonumuz dedi
Bekir Dagsever

YADIRGI

BİR ÖYKÜ

Yadırgı kitlesel eylemciliğin
öncülüğünü yapmadan, ağır cezada yargılanıp
hüküm giymiş aylarca hücrelerde yatmış,
uzunca bir zaman özgürlük nimetlerinden
mahrum kalmıştı. Cezası bitip dışarı çıktığında
dost bildiği yol arkadaşlarını bulamamıştı.
Çünkü bazıları başka şehirlere, bir yolunu
bulanlar Avrupa'ya gitmiş; kimi de sınıf de-
ğiştirmişti. Kalanlar da, orda burda perişan
haldeydiler.

Yadırgı, hatanın kendilerinde
olduğunu diriler mezarlı-ğında kavrayabildi.
Sosyal düşünce akımının pratiğini halka
anlatabilmiş olsalardı. Durum kuşkusuz kendi
lehi-lerine olurdu.

Köye dönüp babadan kalan toprak artıklarını
işlemeye karar verdi. Öğrenciliği cezaevi
yılları onu köy yaşamına ayak uydurmada
zorluyordu. Yine de köyün dışındaki evinin
bahçesinde ve tarlalarda tek başına hiç
durmadan çalıştı.

İşin tuafı kendisi bu köylüydü ama
düşünceleri duygu-ları bu köylü değildi. Zaten
köylüler ona yabancı gözüyle bakıyorlardı.
Kendi de köyü yabancı görüyordu. Bu ne-
denle köylüler ona Yadırgı diyorlardı.
Sonunda yalnızlığa dayanamadı. Bir
tanıdığından hem gönül yoldaşı hem yatak
arkadaşı bulunması için yardımcı olmalarını
istedi.

Köye girip çıkışlarında birinde bir kız
görmüştü. Bu gördüğü genç kız için
gönlünün bir yerinde kocaman bir sevgi
besliyordu. Kız, gece gündüz aklından
çıkıyordu. "Bu güzelliğe hangi erkek
dayanabilir", diye iç geçiriyor, arasına da,
kendi kendine "acaba hücre yorgunu birinin
son arzularını mı söylüyorum" demeden
edemiyordu.

Tanıdıklarına gördüğü kızın yerini
tarif etti. Onlar da işinin olabilmesi için bir
elbirci bulması gerektiğini söylediler. Kısa
zamanda yörenin en meşhur elbircisi
ayarlandı. Elbirci işi sağlama alsın diye önden
avansı ödendi.

Yadırgı da gece gündüz elbirciden haber bekler olmuş-tu. Üç beş gün sonra elbirci gereken önemli haberi getirdi. Filan gün filan zaman köyün dışındaki koca kirazın altına Güllüce'nin geleceğini söyledi. "Elbirci eğer anlarsanız bundan sonra da elimden gelen gayreti esirgemem" dedi. Yadırgı bu habere çok sevindi. Elbirciye beklediğinden daha çok bahşış verdi.

Günü gelince saatinden önce koca kirazın bulunduğu yere hareket etti. Yolu tamamlamaya az bir mesafe kala sağı solu gözetlemek için yüksekçe bir yere güneşin altına oturdu.

Oturduğu yerden çevreyi denetlemeye başladı. Gözleri uzaklara dalarken, baktığı yerde kocaman bir duman bulutu gün ışığını kapatmış, Aslantaş barajının üstüne doğru süzülüyordu

Baraj sularıyla bulutlara bakarken bir anda us âleminin serabi dünyasında baraj gölünün bir tarafından bir tarafına kulaç atmaya başladı. Yorgun bedeni geçmeye gücü yetmeyince, karaya dönmesi çabuk oldu. Yine kaldığı yerden bulut ve Aslantaş barajı üzerinde duygu esintisinde kendiyile konuşmaya başladı. Bu baraj suyunun altında; birçok köyler, canlılar, bitkiler suya karışıp erimediler mi? Bu köyler nice sevdaları, nice aşkları, sadakatları, adaletsizlikleri, ihanetleri, acı tatlı anıları savaşları, barışları, destanları ve dahası gecelerde ve gündüzlerde işlenen günahları, sevapları saklamıyor muydu?

Anadolu'da kurulan Hitit imparatorluğunun en büyük yerleşim yerlerinden Kastabala burada kurulmamış mıydı? Tarih öncesi ve sonrası Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı zamanlarında olup bitenleri şu tepelerin şu dağların dili olsa da anlatsa hepside karbon monoksit gazı oldu diye düşündü.

Sonra Çukurova'nın yetiştirdiği kralları, kraliçeleri, ağaları beyleri, ozanları yazarları bir bir akla getirdi geçirdi. Karacaoğlan dedi, Dadaloğlu dedi, Elbeyoğlu, Gündeşlioğlu diye sıralarken; Hemiteli Yaşar Kemal'in Safiye Mehmed'i (İnce Mehmet) burlara kaç kere geldi.

Jandarmadan kaçıp Kırkgöz'e giderken "İnce Mehmet şalvarının uçkurunu çözdü Düldül'e döndü işedi" dediği yer burası olmadığını kim idda eder ki dedi.

Yazarın İnce Mehmed'ini Kırkgöz'e ugurlarken aklı çatallaştı. Yaşar Kemal İstanbul'a gideceğim demiş ve gitmiş. Oradaki zor günlerinde aç susuz kalmış. Galata Köprüsü'nün altında yatmış. Hayatta kalmak için hamallık, işportacılık yapmış. Acaba Yaşar Kemal'in bu yaşadıklarını benden başka bilen var mı diye geçirdi aklından.

Yaşar Kemal'in hele de İstanbul öncesi açlığını, susuz-luğunu düşlerken birden çocukluk yıllarında anılarında saklı dedesinin anlattığı; Ağaların İkinci Dünya Savaşı'nda vergi vermemek için memurları kafaya alıp kazandıkları buğdayları kuyuya gömdüğünü, yüz elli koyunum olup elli koyunum, yirmi beş ineği olup beş ineğim var diyen ağaları düşünürken baraj gölünde oltayla balık avlamaya başladı. Hiç bir balık oltasına takılmıyordu.

Sonra baktı ki, Aslantaş barajının üstündeki bulut daha da büyümüş. İrkildi. Yağmur başlamak üzereyken koca kirazın dibine doğru yürüdü. Kirazın dibine varmak uzun sürmedi. Sağa sola iyice baktı. Görünürde kimsecikler yoktu. Acaba elbirci onu kandırılmış mıydı? Elbirciye, elbirciyi bulan eski dostlarına, kendine, Güllüce'ye kızdı. Ardından ne olduysa birden yumuşadı. Önceleri benimsemediği ve için için kızdığı köylülerin kendine taktığı ismini söyledi: "Hey bre avil yavrum! Yadırgı hey! Seni kandırdılar."

Gönlündeki demin kabarıp kaynaşmasını önleyemez durumdaydı. Yüreğine birikmiş duyguyla acıklı bir türkü tutturdu.

Bekir DAĞSEVER'İN "KUTSAL İKİLİ" adlı Öykü kitabından alınmıştır

BİLİRİM

Taş üstünde çiçek açmaz bilirim
Su vermek adetten olmuş veririm
Bu devran böyle dönmesin dileğim
Ay dolar gün biter bir gün, beklerim.

İnsanı memnun etmek zor bilirim
Kestim umudumu deli değilim
Saldım ben herkesi kendi yoluna
Allah selametlik versin dilerim.

Satsan da üç kuruş etmez bilirim
Ederinden fazla sayar severim
Her şer de hayır, hayır da şer ararım
Eden ektiğini biçer bilirim.

Nurgül'ün yüreğinde yaş bilirim
Kışı bir gün yaz olur ben beklerim
Bir başka baharda seni dilerim
Şimdi çok yorgunum yazmak isterim .

//Nurgül AKTÜRK

DİNGO'NUN AHIRI DEYİMİ NEREDEN GELİR?

İstanbul'da ulaşım için atlı tramvayların kullandığı yıllarda, iki at ile çekilen tramvaylara şişhanenin dik yokuşunu çıkabilmesi için fazladan atlar eklenirmiş.

Azapkapı'da tramvaya eklenen takviye atlar, Taksim'de Dingo isimli bir Rum vatandaş tarafından işletilen ahırda dinlendirilir, sonra tekrar Azapkapı'ya götürülürmüş.

Gün içinde sürekli atların girip çıktığı bu durumu dolayısıyla, girenin çıkanın belli olmadığı yahut her önüne gelenin girip çıkabildiği yerler için “Dingo'nun ahırı” deyimini kullanılmaya başlanmıştır.

Yıl 1963 ...

Cem Karaca bir gün İstiklâl Caddesi'nde aşağı doğru yürümektedir. Karşıdan da yukarı doğru kendisi gibi ince uzun, sakallı ve uzun saçlı, giyim kuşam olarak da yine kendisi gibi oldukça marjinal birisi gelmektedir. Bu gelen Barış Manço'dur. İkili birbirlerinin varlığından haberdardırlar ama tanışmak hiç nasip olmamıştır.

Piyasada iki rakiptirler ve birbirlerini de çok merak etmektedirler. Barış Manço da kendisine benzeyen bu tipi fark eder ve ikili birbirlerine yönelirler. Karşı karşıya gelince dururlar ve aralarında şu diyalog geçer:

Barış Manço ; O sen misin ?

Cem Karaca ; O benim de, sen O musun ?

Barış Manço ; Ben de O'yum .

Özlemle anıyoruz.

YÖRÜK GELİNİ

Hava serin, su soğuk yaylada
Saç kavurması pişmiş, sofrada
Yanında hoş olur, kuru soğanda
İkramı sever hep, Yörük Gelini..

Yaylanın muhabbetleri özeldir
Serin yerde, bal kaymak güzeldir
Sohbetleri tatlı, deyişi gazeldir
Nağmeleri candır, Yörük Gelini..

Yaylayı anınca, efkârlanır bakar
Güzel zülfüne, bir çiğdem takar
Kengerleri kesip, sakızlar yapar
Yayla gibi kokar, Yörük Gelini..

Elleri kınalıdır, çevirir kirmeni
Burcu kokulu, oyalı da mendili
Omuzunda birde, kınalı keklığı
Cefakardır bizim, Yörük Gelini..

Obanın güzelidir, başı çeken
Hep asıl soylunun, önde gidene
Kâküller dökülür, beyazdır teni
Yürek yakandır, Yörük Gelini..

Türklüğü nakşedip, işler kilime
Her kirkit vuruşu, yeni kelime
Alfabeler öğretir, sanki alime
Tatlı bir ezgidir, Yörük Gelini..

Ferasetiyle, katkı sunar ilime
Dosta gül, diken olur zalime
Fetihler yaptırır, Yavuz Selime
Türke tarih yazar, Yörük Gelini..

Yeşil inancını, beyaz temizliğini
Sarı başaktır, mor renkte sevgini
Anlatır, kırmızı bayrağının rengini
Başında Keyfiye var, Yörük Gelini..

Ahmet ÇOLAK - Kırkan/Hatay

ECE BALIK OLMUŞSUN!

Eski gün.Samimi iki Yörük genç
arkadaş kış boyunca sürülerini birbirine
yakın yerlerde gütmüşler.Bahar olup göç
vakti geldiğinde kucaklaşıp vedalaşmışlar
ve sürülerini alıp,ayrı ayrı yönlere göç
etmişler.

Aradan ne kadar zaman geçmiş
bilinmez,genç çobanlar ilk ayrıldıkları
yerde tekrar karşılaşmışlar. Çayın
kenarındaki söğütlerin gölgesine
sürülerini yatırdıktan sonra kendileri hoş
sohbete başlamışlar. Biri diğerine:

-Ee ece,de bakalım buradan
ayrıldığımızdan beri kaç kere yıkandın?

Arkadaşı:

-Ece ne yalan söyleyeyim,tam
iki kere yıkandım. Birincisi, sabah
erkenden çiğde ağnandım. İkincisi de
çadırın önünden geçiyordum. Ebem fark
etmeden çökeleğin suyunu üzerime
serpiverdi,demiş.

Bu defa kendisi sormuş:

-Peki o günden beri sen kaç kere
yıkandın ece?

-Bir gün koyunları götürürken
kepeneğimi almayı unuttuğum. O gün
çok yağmur yağdı,cuppalağım çıktı.

Bir gün de koyunları köprüden
geçirirken kara koç beni süsüverince,
köprüden aşşa suya düştüm. yüze yüze
dışarıya zor çıktım,demiş.

Birinci arkadaşı bakmış ki öbürü
kendisinde daha çok suyla uğraşmış:

-Ulan ece görüşmeyeli,sen balık
olmuşsun meğerse! Demiş.
Derleme fıkralardan,

Ozan DURANOĞLU
Mahmut EYNALLI

MECZUPLEYLE

Şimdi kimden sormalı seni
Gözlerinin yeşilinde koyboldum
Kalbimin haykırışlarını duy
Bul beni selvi boylu yar

Serkan ile ilk göz temasımız
ablamin düğününde gerçekleşti. Geçmiş
halay başına elindeki al mendili bir o yana
bir bu yana sallıyordu. Gerçi hoş halay
başında olmasa bile fark edilmeyecek gibi
değildi. Uzun boyu geniş omuzları, kaslı
kollarıyla muhteşem bir fiziğe sahipti.
Hele o yeşil gözler...

Sanki ılık bir ilkbahar sabahında
yemyeşil ağaçların arasında yürüdüğü
huzuru yansıtıyordu. O da ne? Serkan'ın az
önce elinde salladığı al mendil çayımın
içinde.

-Afedersiniz, mendili alabilir
miyim?

Aman Allah'ım o ses tonu da
neydi öyle. Karnımda milyonlarca
kelebek aynı anda kanat çırpıma
başladılar. Sakin ol Leyla, sakin ol Leyla,
sakin...

-Mendil diyordum.

-Ah, çok özür dilerim, buyurun lütfen.
Yalnız benim yudumlayacağım bir çay
sizin de halay çekeceğiniz bir mendil
kalmadı.

Serkan gülümseye başlayınca inci
gibi dişlerde ortaya çıktı. Aman Allah'ım
sen güzellik dağıtırken Serkan'a kaç kere
verdin? Yüreğim ağzımdan çıkacaktı
sanki.

- Sorun değil gece gözlü.
Yorulmuştum zaten, ritme kendimi
kaptırmışım, mendil de dur dedi ama sizin
de çay ziyan oldu. Şimdi ben size yenisini
getiririm.

Doğru mu duymuştum, gece
gözlü mü dedi o bana ? Yoksa o da benden
mi etkilenmişti ? Acaba babam gördü mü
konuşurken? Ya gördüyse kesin
paralayacak beni. Gerçi görse el ar demez
gelir o mendili yedirirdi bana. Offff Leyla
kendi kendine konuşmayı bırak.

-Teşekkür ederim, zahmet
etmeyin, soğumuştuz zaten.

-Ben damatın amcasının oğlu
Serkan. Bir arzunuz olursa seve seve
yerine getiririm.

Ne eniştemin kuzenimiymiş.

YAŞASIN!!!

Tekrar tekrar görebileceğim.

***

Ablamı tamda babamın namına
yakışır bir şekilde gelin edeli iki ay oldu.
Benim ne gecem gece ne gündüzüm
gündüz. Aklımda hep o yeşil gözler ve
yine o yeşil gözler. Bu böyle beklemekle
olmayacak. Babamın otoritesi yüzünden
erkek sinek bile uçamaz etrafta.

O gün ablamı ziyaret etmeye
karar verdim. Belki Serkan'ı görebilirdim.
Çünkü eniştemlerin ve Serkanlar'ın evi
yan yana. Tamda istediğim gibi oldu.
Serkan , anne ve babası da oradaydı.
Abimin oğlu kalabalıktan çok bunalınca
balkona çıkarttım. Serkan'ın da arkamdan
geldiğini gördüm.

- Gece gözlü...

- Gece gözlü...

Gece gözlüm gördüğüm günden
bu yana günlerim gözlerinde doğuyor ve
yine gözlerinde batıyor. Her yer gözlerin
gibi alacakaranlık oluyor. Şimdi ay olup
doğmayacak mısın ? Mehtabı birlikte
seyredemeyecek miyiz ? Yüzün dön de ay
cemalince karanlığım aydınlansın.

Ne diyor bu şaşkın oğlan. Leyla,
Leyla , Leyla kendine gel. Yine kendinle
konuşmaya başlıyorsun.

Topla cesaretini dön Serkan'a
hem bunun için gelmedik mi buraya ?

Tamam iç ses sus artık.

-Şeyyy buyurun.
 -Günlerdir arıyorum bir sen çıkmadın telefona.
 -Aaaaaa o arayan sen miydin? Neden konuşmuyordun?
 -Ne deseydim. “Mehmet amca ben kızınıza aşık oldum. Telefona verebilir misiniz? “ deseydim.
 -Babamda kavuşmadan sonumuz olsaydı demi ?
 -Neyse al bu kibriti. Gece tam 00:00 da çık balkona. İki tane yakarsan geleceğim. Bir tane yakarsan gelmeyeceğim. Sizin arka bahçede buluşacağız. Şimdi kimse anlamadan ben içeri geçiyorum.

-Tamam selvi boylum. Tam 00:00 da...
 Serkan ile konuştuktan sonra hemen eve gitmek istedim. Biran önce gece olsun ki Serkan ile görüşeyim. Akşam yemeği yenildi. Herkes odasına çekildi ve kaçınılmaz son herkes uyudu. Bir ben bir de çarpan kalbim uyanık.
 Serkan'ın dediği gibi tam 00:00 da çıktım balkona. Kibriti iki kere arka arkaya yaktım. Ve beklemeye koyuldum. Serkan gelmişti. İnanamıyorum selvi boylum karşımdaydı. Böyle böyle tam iki seneyi devirdik. Bir sandık boş kibrit kutusu doldu. Artık birbirimizden habersiz duramıyorduk. Her gün birbirimizi görmek istiyorduk. Ne olduysa o gece oldu...
 1 kibrit 2 kibrit 3 kibrit 4, 5, 6, ... 99, ve 100 derken etrafım kibrit çöpleriyle dolmuştu ama selvi boylum gelmedi. Çaresiz yatağa gittim.

Gün ağarmaya başlamıştı. Telefon ilk defa acı acı çalmaya başladı. Hemen yataktan doğruldum ve kulak kesildim. Arayan ablamdı.

“ Ahmet amcanın oğlu Serkan gece çatıdan düşmüş ve ölmüş.”

Son cümle kulağımda tekrar, tekrar çınladı. Selvi boylum her gece çatıya çıkıp benim kibrit yaktığımı orada görüyordu.

Bizim evin balkonu sadece oradan rahat görünüyordu. Gözümde şimşekler çaktı, etraf zifiri karanlık oldu. Nefes alamıyordum, boğulacak gibi oluyordum. Kulağımda çınlayan kelimeler sivri bir hançer gibi vücudumun her bir bölgesine saplanıyordu.

Demek ki aşıklar kavuşmuyormuş Leyla. Mecnun kavuşmuş mu ki Leyla'ya, Serkan kavuşsun Leyla'sına

Selvi boylu gitti bir gece gözlü yar uğruna

O günden sonra ağzında bu dört mısralık mani ile Leyla erenlere karışır. Bir selvi boylunun aşkı aldı Leyla'nın aklını.

Bir sandık dolusu kibrit kutusu ne mi oldu ?

Serkan'ın mezar taşı oldu. Leyla Serkan'ın mezarı yapılıırken kendi elleriyle kibrit kutularını etrafına döşedi.

Meczup olmuş akli bir tek onu unutmuyordu.

Reyhan ALTINOK

@Reyhan_altnk

Son sayfadaki bulmacanın çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	A	Y	D	I	N	L	A	R
2		Ö		L	A		T	A
3	A	R		I	L	I	K	
4	Y	Ü		C	I	L	I	Z
5	A	K	R	A	N			A
6	K		E			K	I	T

ANADOLU'NUN SESSİZ KAHRAMANLARI: YÖRÜKLER

Giriş

Türkiye'nin taşlı yollarında, sarp dağ yamaçlarında, serin yaylalarında yürüyen bir halk vardır: YÖRÜKLER...

Onlar ne kalabalıklarda görünür ne de şatafatlı şehirlerde yaşarlar. Ancak tarih boyunca Anadolu'nun en sade ama en güçlü halklarından biri olmuşlardır. Sessizdirler ama izleri derindir. Bu yazıda, onların Anadolu Türk coğrafyasındaki yerini ve önemini, kökenlerini, yaşam tarzlarını ve kültürlerini birlikte keşfe çıkacağız.

Yörükler, Anadolu'nun sosyal ve kültürel mozaigini oluşturan en önemli topluluklardan biridir. Türklerin Anadolu'ya yerleşme sürecinde önemli bir rol oynamışlar, göçebe hayat tarzlarını uzun yıllar boyunca korumuşlar ve kendilerine özgü kültürleriyle iz bırakmışlardır.

Anadolu coğrafyasının en eski göçebe topluluklarından biri olan Yörükler, doğayla iç içe, özgür ve üretken yaşam tarzlarıyla bilinirler. Onların hayatı sadece göçten ibaret değildir; aynı zamanda bir kültür, bir gelenek ve bir direniş biçimidir. Yörükler, yüzyıllardır dağların yamaçlarında, yaylaların serinliğinde kendi yaşamlarını kurmuşlardır.

Tarihsel Kökenleri ve Anadolu'ya Gelmeleri

Yörük; yürü(mek), yörü(mek), kelimesinden türetilmiştir. Bu haliyle, Yörük, “yürüyen”, “göçen”, “göçebe” veya “yarı göçebe” olarak yaşayan insan demektir. Terimin ilk anlamı göçebe yaşayış tarzı ile ilgili olsa da zamanla “göçebe” yaşayıştan ayrılmış, toprağa bağlanmış, köylüleşmiş, hatta kentlileşmiş insanların bir bölümü, atalarının yaşayış biçiminin adı olan “Yörük” sözünü kendilerine sıfat olarak kullanmaya devam etmişlerdir. Osmanlı devleti döneminde ortaya çıkan bu ad, göçebe yaşayışın sosyal hayattan çekilmesine paralel olarak yavaş yavaş unutulmaya başlamıştır. Yaşayış ve ekonomik üretim tarzının adı olan Yörüklük, günümüzde bir kültürel yapı özelliği taşımaktadır. Yörük, bir etnik yapının adı değildir. Yörüklüğü, farklı bir etnik grup şeklinde göstermek, Türkmen ve Türk adından ayrı düşünmek mümkün değildir.

Yörükler, tarihsel olarak Orta Asya'dan Anadolu'ya göç eden Oğuz Türklerinin torunlarıdır. Kökenleri; Oğuz Türklerinin Bozoklar kolunun Kayı ve Avşar boylarına dayanan Yörükler, tarihsel süreçte hem kültürel hem de ekonomik anlamda Anadolu'nun şekillenmesinde önemli roller üstlenmişlerdir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde iç bölgelere yayılmış ve özellikle Toroslar, Sarıkeçililer, Teke Yörükleri, Afşarlar gibi alt boylarla varlıklarını sürdürmüşlerdir. Bugün Türkiye'nin Akdeniz, Ege ve İç Anadolu bölgelerinde Yörük kökenli birçok yerleşim yeri bulunmaktadır.

Selçukluların Anadolu'ya gelişiyle birlikte Yörük boyları da bu topraklara yerleşmiş, Osmanlı Devleti, Yörükleri vergi muafiyeti gibi imtiyazlarla desteklemiş, karşılığında sınır bölgelerini korumalarını ve hayvancılıkla uğraşmalarını istemiştir. Böylece Yörükler, hem göçebe topluluk hem de sosyal düzenin bir parçası olmuşlardır.

Anadolu'ya Yerleşme

Yörükler, 940 yıllarında İslam dinine girmişlerdi. Kendilerini Sünni-Müslüman Büyük Selçuklulara yakın hissettiklerinden, onların yeni ve huzurlu yurt teklifine olumlu baktılar. 1071'den sonra İran üzerinden. Anadolu'ya Türk Boylarının göçleri başlamıştı. Bu göçer özellikle Moğolların Harzemşahlar devletini yıkması üzerine (1231) büyük boyut kazanarak 1300'lere, daha sonra da azalarak 1517 yılına kadar sürdü.

Ahmet
ÇOLAK

Anadolu Selçuklu Zamanında Kurulan Beylikler

- 1-Aydınoğulları Beyliği'nin Kurulduğu (1320-1390) Aydın ve Çevresi.
- 2- Osmanlı Beyliği'nin Kurulduğu Bilecik, Bursa çevresi.
- 3- Karasi Beyliği'nin Kurulduğu Balıkesir, Çanakkale çevresi.
- 4- Saruhanlı Beyliği'nin Kurulduğu Manisa çevresi.
- 5- Germiyanlı Beyliği'nin Kurulduğu Kütahya çevresi.
- 6- İnanoğulları Beyliği'nin Kurulduğu Denizli çevresi.
- 7- Karaman-Karamanlı Beyliği'nin Kurulduğu Karaman, Konya, Mersin çevresi.
- 8- Tekeli-Teke Beyliği'nin Kurulduğu Antalya çevresi.
- 9- Hamit Beyliği'nin Kurulduğu Isparta, Burdur Çevresi
- 10-Menteşe Beyliği'nin Kurulduğu Muğla çevresi.
- 11- Ramazanoğlu Beyliği'nin Kurulduğu Adana çevresi.
- 12- Dulkadirli Beyliği'nin Kurulduğu Kahramanmaraş çevresi.
- 13- Kozan Beyliği'nin Kurulduğu Kozan Çevresi Yörükler bu beyliklere kurucu veya asli unsur olarak katılmıştır.

Yörüklerin Anadolu'ya ilk geldiklerinde yoğun olarak yerleştirilip yaşadıkları ilk bölge Aydın, Balıkesir ve Muğla çevresidir.

Osmanlılar, 1700-1880 yıllarında dış yenilgilerle devlet düzeninin sarsılması, otorite boşluğu özellikle vergi ve yargıdaki haksızlıklar, eşkiyalığın yaygınlaşması, yöneticilerin rüşvet ve haraç almaları, aşırı vergi ve uzun süreli (4-10 yıl gibi) askere almak amacıyla halka baskı ve zulmünü arttırmasıyla başlayan iç isyanları önlemek ve bastırmak için alınan tedbirler sırasında Yörük Obalarını da parçalayıp onlu-yirmili çadır grupları halinde başka bölgelere dağıttı.

Adana, Kahramanmaraş, Hatay ve Gaziantep taraflarında Yürüklere "Aydınlı" denilmesinin nedeni budur.

Yörük Obalarının İskan Edildiği Bazı Yerler

1700-1934 Yılları arasında göçebelikten alikonularak zorunlu iskana tabi tutulan Bazı Yörük Obalarının yerleştirildikleri şehirler:

- 1- Aydınlı Yörüğü: Aydın, Antalya, Ezine, Alanya, Manavgat, Isparta, Muğla, K. Maraş, G. Antep, Hatay, Adana, Mersin.
- 2- Akyörük: Kastamonu, Taşköprü
- 3- Bahşiş: Anamur, İçel, Tarsus, Adana, Alanya.
- 4- Döneli: Aydın, Antalya, İçel, Silifke, Mut, Gülnar, Erdemli, Anamur, Tarsus, Bozkır, Ereğli (Konya), Karaman, Ermenek, K. Maraş, Bolu, Adana, Bilecik, Kilis ve Suriye.
- 5- Eskiörük: Antalya, Alanya, Manavgat, Isparta, Yalvaç, Mersin, Anamur, Gülnar, Aydıncık, Aydın, Denizli, Muğla, Manisa, Adana, Beyşehir, Kıbrıs, Suriye.
- 6- Gökler: Ankara, Haymana, Adana, Tarsus, Ereğli (Konya)
- 7- Gurbetler: Antakya, Kütahya, Ereğli (Konya)
- 8- Horzum: Aydın, Kütahya, Manisa, Isparta, Yalvaç, Adana, İmamoğlu, Afyon, Dinar, Dazkırı, Denizli, Uşak, Antalya, Alanya, Muğla, Konya, Akşehir, Ereğli (Konya), İçel, Ayrancı
- 9- Honamlı: Denizli, Aksaray (Kutluköy), Ereğli-(Konya), Isparta, Antalya, Yunak, Türkoğlu- K.Maraş

- 10- Karatekeli: Kütahya, Simav, Muğla, Antalya, Manavgat, Alanya, Aydın, İzmit, Manisa, Afyon, (Sincanlı-Çatkuyu), Adana, İçel, Tarsus, Adapazarı, Kocaeli.
- 11- Koca Yörükkanı: Antalya, K. Maraş, İçel.
- 12- Melikli: Fethiye (Muğla), Isparta, Ayrancı(Karaman), Adana, Antalya, Alanya, Bursa, Tarsus, İçel, Aydın, Balkanlar, Suriye.
- 13- Melli (Melicek): G. Antep, Ereğli (Konya), Bucak (Burdur).
- 14- Menemenci: Adana, Karaisalı, İçel, Tarsus, Karaman, Niğde, İncesu (Kayseri), Ereğli (Konya).
- 15- Sarıkeçili: Antalya, Kaş, Aydın, Isparta, Eğirdir, Uluborlu, Yalvaç, Adana, Burdur (Aziziye, Bereket), Çumra, Akşehir, Doğanhisar, İçel, Ayrancı (Yarıkkuyu Köyü), Karaman, Afyon, Dazkırı, Manisa, Kütahya, Honaz.
- 16- Sebil: Karaman, Çanakkale, Tarsus, Konya, Sarayönü, Ilgın.
- 17- Saritekeli: Aydın (Yörük Ali Efe bu obadan), Serik, Manisa.
- 18- Taş: Adana, Sivas, Ereğli (Konya), K. Maraş, Edirne, Kütahya, Balkanlar, Suriye.
- 19- Tırtar: Aydın, İçel, Afyon, Ereğli (Konya), Isparta.
- 20- Tekeli: Antalya, Alanya, Manavgat, Manisa, Aksaray, Kütahya, Sivas, İzmir, Bergama, Aydın, Söke, İçel, Tarsus, Anamur, Silifke, Niğde, K. Maraş, Karaman, Ermenek, Adana, Aladağ, Kayseri, Muğla, Samsun, Balkanlar.
- 21- Yörük Beyleri: Adana, K. Maraş.
- 22- Saçıklaralı: Kütahya, Denizli, Konya, Akşehir, Beyşehir, Ereğli (Karaburun Köyü), Aydın, Antalya, Gazipaşa, Manavgat, Alanya, İçel, Anamur, Tarsus, Adana, Kozan, Saruhanlı- (Manisa), Uşak, Kıbrıs.

Yörükler özellikle Toros Dağları, Ege Bölgesi dağlık alanları, Batı Akdeniz ve İç Anadolu'da yoğun olarak yaşamaktadır. En bilinen Yörük grupları arasında Sarıkeçililer, Teke Yörükleri, Afşarlar, Türkmen Yörükleri yer alır. Bu gruplar genellikle yazın yaylalara, kışın ise ova ve kıyı bölgelerine göç ederler. Bu göçler sadece iklimsel değil, aynı zamanda kültürel bir ritüel olarak da algılanır. Her göç, bir geçiş dönemi ve yeniden doğuş anlamı taşır.

Bir Yörük Göçü

Yörüklerin Yaşam Tarzı

Yörüklerin en karakteristik özelliği göçebe yaşam tarzıdır. Yörük; baharı yazlakta, yazları yaylakta, güzleri güzlekte, kışları kışlakta geçiren insandır. Yörüğün hayatı hayvanına bağlıdır. Sahip olduğu temel güç kaynağı hayvanlarıdır. Yörük ekonomisinin temel dayanağı hayvan besleyiciliğine dayanır. Yörük; esas olarak küçük baş hayvan besleyiciliği ile at ve deve besleyiciliği yapar. Keçi ve koyun bunun en belirgin kaynaklarıdır. Deve ve at ise daha çok binme ve yük çekme aracıdır. At binittir, deve göçüt veya yüklet. Dede Korkut Kitabı'nda veya Divan-ı Lügai't-Türk'te bunun en güzel tarifleri vardır. Günümüzde yapılmakta olan Deve Güreşi, Rahvan At Yarışı ve Boğa Güreşleri bu yaşayış ve kültürün bakiyeleri ve yansımalarıdır. En büyük geçim kaynakları küçükbaş hayvancılığı (özellikle keçi), halıcılık, kilim dokumacılığı gibi el sanatlarıdır. Yörük kadınları dokuma işlerinde büyük ustalık gösterir. Elde dokudukları halı ve kilimlerle hem aileye ekonomik katkı sağlar, hem de kültürel mirası yaşatırlar.

Yörükler geleneksel olarak çadırlarda (kara çadır) yaşarlar ve yılın belirli dönemlerinde göç ederler. Bu göç hareketi “yaylaya çıkmak” ya da “kışlağa inmek” olarak adlandırılır. Yörük göçünde konaklanan yerlere “konalga” denilir. Bu “konalga”lar, yol boyunca karşılaşılan topluluklar, farklı bölgelerde kışlamış veya yazlamış grupların bir araya gelmesini ve kültürlenmelerini sağlar. Bu hareketlilik, onların doğa ile olan ilişkisini derinleştirirken, aynı zamanda toplum yapısını da şekillendirmiştir. Topluluk içinde dayanışma, paylaşım ve aile bağları oldukça güçlüdür. Topluluk düzeni hiyerarşik değil, katılımcıdır. Yardımlaşma ve imece kültürü, yaşamın temel taşlarını oluşturur. Göç esnasında herkesin bir görevi vardır; kadın, erkek, çocuk birlikte hareket eder. Genellikle büyük aileler halinde yaşarlar. Düğünler, şenlikler ve göç zamanları toplumsal birlikteliklerin en yoğun yaşandığı dönemlerdir. Geleneksel kıyafetleri, türkülerle süslenmiş hikayeleri ve doğaya olan saygıları, onları farklı kılan önemli değerlerdendir. Yörüklük sadece bir yaşam biçimi değil, bir felsefedir. Göç, onlar için yalnızca yer değiştirme değil; doğanın ritmine ayak uydurma biçimidir. Keçileriyle birlikte ilkbaharda dağlara çıkar, sonbaharda daha sıcak ovalara inerler. Her mevsim, yeni bir başlangıçtır. Bu döngüde zamanın akışı doğayla uyum içindedir. Yörükler, doğayı tüketmez, onunla birlikte yaşar. Sadece ihtiyaçları kadarını alırlar. Hayvanlarına gözü gibi bakar, yaylaları hor görmezler. Su kaynaklarını kirletmez, toprağı hor kullanmazlar. Bu yönüyle modern çevrecilikten çok önce çevreci bir halk olarak kabul edilebilirler.

Yörük, bağımsızlığına düşkündür. Geniş bozkırlar, dağlar, yaylalar, derin ve otlu vadiler onun yaşama alanlarıdır. Yörüğün hayatı hayvanını beslemeye dayanır. Kentler, toprağı bağıllık ona uygun gelmez. Bunun için uzun yüzyıllar göçebe hayattan yerleşik hayata geçmek istememiştir. Osmanlı Devleti; Yörük/Türkmenleri hem kontrol altına almak, hem de vergilendirmek amacıyla yerleşik hayata geçmeye zorlamış, bunun için direniş, hatta savaşlarla karşılaşmıştır. Göçebe yaşayış tarzı, savaşçı insan tipinin ana karakteridir. Dağlara, vadilere, su kaynaklarına, kendi bireysel ve toplumsal özgürlük ve özerkliğine sahip olan insanları birdenbire toprağı bağlamak, köylüleştirmek, onları benimsemedikleri bir hayat tarzına zorlamak oldukça mücadeleli bir dönemin geçirilmesine sebep olmuştur. Avşar boylarının bu konudaki direnişi oldukça belleklerde yer tutar. Dadaloğlu'nun; “Arap atlar yakın eder ırağı/Ferman padişahın dağlar bizimdir “ deyişi bu dönem ve bu anlayış ve düşünüşün yankısı ve sesidir.

Yörüklerin Kültürel Özellikleri

Yörük kültürü zengin bir halk edebiyatı, müzik ve el sanatları mirasına sahiptir. Dokuma sanatları, özellikle kilim ve halı dokumacılığı, Yörük kadınlarının usta olduğu alanlardandır. Ayrıca davul-zurna eşliğinde yapılan geleneksel düğünler, doğaya bağlı ritüeller ve kıyafetleriyle özgün bir folkloru sahiptirler.

Yörüklerin kültürü doğadan ilham alır. Kilim motifleri, keçi tüyünden yapılmış kara çadırlar, el emeği göz nuru danteller... Hepsi Yörük kadınının sabrını, yaratıcılığını yansıtır. Davul-zurna eşliğinde yapılan düğünler, ağıtlarla dolu türküler, efsanelerle bezeli masallar onların sözlü edebiyatının temel taşlarıdır. Yörükler, sözlü kültüre büyük önem verir. Masallar, destanlar, türküler ve maniler, kuşaktan kuşağa aktarılır. Geleneksel kıyafetleri, başlıkları, takıları bölgeden bölgeye değişse de canlı renkler ve el emeği her zaman ön plandadır. Ayrıca düğünler ve bayramlar, toplumsal dayanışmanın en yoğun yaşandığı zamanlardır.

Yörükler, İslâm'ı da kendi yaşayışına paralel olarak düşünmüş, dinde zorlamaya gitmemiş, "Türk Halk Müslümanlığı" nı kendi yaşayışları ölçüsünde kabul etmiş, Türk kültürünü de yaşayıp yaşatarak var etmişlerdir. İslâm ile birlikte gelişen Araplaştırma eğilimine karşı, Türkmen/Yörüklerin yaşama biçimi ve bunu hayatlarında uygulama isteğine paralel olarak bir karşı duruş gelişmiş ve Türk kültürü yaşama ve canlılığını sürdürme potansiyelini sürdürmüştür. Yörük; dinde de, inanışta da, kültürde de tutucu olmamış, sadece kendi dünyası ve kabullerini yaşamıştır.

Yörükler için Sarı, kırmızı, yeşil, beyaz ve mavi çok önemlidir. Bu renkleri Türkler tarihleri boyunca kültürlerinde, günlük hayatlarında kullanmış, kimi zaman halı desenlerinde, kimi zaman giyim kuşamlarında hep bu renklerle bezenmişlerdir. Devlet törenlerinde süsledikleri otağlarında, tuğlarında, ordularında, bayraklarında kullanmışlardır.

Günümüzde, Türkmen-Yörüklerin kullandığı cepken, entari, potur, dizlik, çorap, çarık ve başlarına bağladıkları poçu'ları bu renklerle boyanmaktadır. Yine; Sarı, kırmızı, yeşil renkleri Türk kızlarımızın el işlerinde, kıyafetlerinde, boyunlara takılan keyfiyelerinde, bindallı'larında, düğün, toy, şölen yeri süslemelerinde görebiliriz. Kırmızı: şehit kanlarını, yeşil: tabiatı (doğayı), sarı: bereketi, beyaz: barışı, mavi ise gökyüzünü, Göktürklüğü ifade eder.

Bu renkler ayrıca tarihte kurulmuş. Türk devletlerinin bayraklarında da kullanılmıştır. Bağımsızlık mücadelesi veren esir Türk illerinin kurtuluş mücadelelerinde bu renkler bayraklara, kıyafetlere yansıtılmıştır.

Günümüzde Yörük Olmak

Aslında Yörük/Türkmen için, yerleşik hayata geçmek özgürlüğün kaybedilişidir. Sahip olduğunu düşündüğü dağların, otlakların elinden alınmıştır. Yörük, yerleşik hayata geçmiş insanlara biraz da acıyarak bakar. Onlara, "yatık" der. Yörük/Türkmen'in yerleşik hayatı benimsemesi mücadeleler, yenilgiler ve uzun yüzyıllara dayalı süreci gerektirmiştir. Yörük/Türkmen; beyliği de, devleti de, bey olmayı da göçebe yaşayışta görür. Bunun en güzel örneği, Toros Türkmenleri arasında derlenen şu dizelerde görülür: "Ekme ekin eğlenirsin, Dikme bağ bağlanırsın, Çek deveyi, Güt koyunu, Bir gün olur beylenirsin (bey olursun)"

Teknolojinin ve şehirleşmenin artmasıyla birlikte Yörükler de yerleşik hayata geçmeye başlamıştır. Ancak bu durum kültürlerinin kaybolduğu anlamına gelmez. Türkiye'nin pek çok yerinde hâlâ geleneksel yöntemlerle hayvancılık yapan, yazları yaylaya çıkan Yörük aileleri vardır. Ayrıca kültürel etkinlikler, festivaller ve Yörük dernekleri bu mirası yaşatmak için aktif çalışmaktadır. Günümüzde Yörüklerin büyük bir kısmı yerleşik hayata geçmiştir. Ancak bazı gruplar geleneksel göçebe hayat tarzlarını sürdürmektedir. Türkiye'de hâlâ Akdeniz ve Ege bölgelerinde yaz aylarında yaylaya çıkan Yörük aileleri bulunmaktadır. Ayrıca kültürlerini yaşatmak için “Yörük Şenlikleri” düzenlenmekte, dernekler ve vakıflar aracılığı ile bu miras korunmaya çalışılmaktadır. Teknoloji çağında Yörük olmak kolay değildir. Birçok aile artık sabit yaşamı tercih etmekte, genç nesil şehirlerde okumakta ya da çalışmaktadır. Ancak kültür tamamen yok olmamıştır. Bazı aileler hâlâ geleneksel göç düzenine bağlıdır. Modernleşme ve şehirleşmeyle birlikte pek çok Yörük ailesi yerleşik hayata geçmiştir. Ancak özellikle Sarıkeçili Yörükleri gibi bazı gruplar hâlâ geleneksel göçebe yaşamlarını sürdürebilmektedir.

Sonuç

Yörükler, sadece göçebe bir yaşam tarzını değil, aynı zamanda doğaya saygılı, üretken ve toplumsal değerlere bağlı bir yaşam felsefesini temsil eder. Bugün modernleşme ile birlikte bu kültür değişse de, Yörüklerin tarihsel ve kültürel mirası Anadolu'nun en değerli unsurlarından biri olarak yaşamaya devam etmektedir. Yörükler, Anadolu'nun yaşayan tarihi gibidir. Onlar dağları, çadırları, keçileri ve dokuma tezgâhlarıyla sadece bir yaşam tarzı değil; aynı zamanda bir kimlik taşırlar. Her ne kadar zamanla değişim yaşanmış olsa da Yörük ruhu, doğaya saygılı, özgürlükçü ve üretken haliyle varlığını sürdürmeye devam etmektedir. Yörükler, yavaş yavaş yürüyen ama derin izler bırakan bir halktır. Onların hikâyesi, Anadolu'nun toprağında, taşında, rüzgârında hâlâ fısıldanır. Sadece geçmişin değil, aynı zamanda geleceğin de değerli bir parçasıdır. Onların hikayesini unutmamak, Anadolu'yu anlamak için bir anahtardır.

Anadolu'da Yörükler, yalnızca göç eden insanlar değil, aynı zamanda kültürü taşıyan ve yaşatan bir topluluktur. Onların yaşam felsefesi doğayla uyum, özgürlük ve üretkenlik üzerine kuruludur. Kökenleriyle güçlü, yaşantılarıyla özgün olan Yörükler, Anadolu'nun ruhunu yansıtan halklardan biri olmaya devam etmektedir.

Kendisi de köken olarak Konyarlar Yörüklerinden (Zübeyde Hanım'ın ataları Konya Yörüklerindedir. Baba soyu olarak Evlad-ı Fatihan'dır. Mustafa Kemal Atatürk'ün anne soyu, Konya Karaman'dan Rumeli'ye gelen ve bundan dolayı da Rumeli'deki diğer Yörük gruplarından farklı olarak “Konyarlar” diye anılan Yörüklerdendir. Konyarlar, Konya Karaman'dan Fatih Sultan Mehmet döneminde, 1466'da Karamanoğulları etkisiz hale getirildikten sonra Rumeli'ye göçürülerek iskân edilmişlerdir. Zübeyde Hanım'ın ataları önce Konya Karaman'dan alınarak Batı Makedonya'daki Vodin İlçesi'nin batısındaki Sarıgöl Bucağı'na yerleştirilmişler, daha sonra da Selanik dolaylarına gelmişlerdir) olan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu **Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün; "Gidip Toros Dağlarına bakınız; Eğer orada bir tek Yörük çadırı görürseniz ve o çadırda bir duman tütüyorsa, şunu çok iyi biliniz ki bu dünyada hiçbir güç ve kuvvet asla Türk'ü yenemez"** sözü aslında yörüklerin Anadolu'nun gerçek sahipleri olduğunun en güzel ifadesidir.

Ahmet ÇOLAK. Kırık/Hatay

BİR ÖYKÜMÜZ VAR

TELEMEYİ KEDİ YEDİ
Mustafa BARDAK

Ramazan koşarak gelip çadırın içine girdi. Dizlerinin üzerinde Cennet'i uyutmak için türkü söyleyen babaannesine seslendi:

- “Koca ana, koca ana yetiş,hemen evmelisin! Hava oğlakları otlatırken ayağı taşa basıp yere düştü. ‘Belim’ diyorda başka bir şey demiyor, yavrumuza bir şey olmasın. Gözüne gurban olduğumu koca ana geliver geliver hele Hava'mın yanına!”

Teslime, dizlerinin üzerindeki Cennet'i yere indirerek aniden yekindi. Ellerini beline koyup başını kaldırdı, Ramazan'a doğru gözlerini dikerek;

-“Gözü kör olmayasacısı, hınzırın oğlu Ramazan! Ben sana demedim mi, yüklü avradı davar gütmeye götürme diye! Eğer Hava'nın başına bir iş gelirse, düşük yaparda, torunum ölü doğarsa senin yedi ceddini bellerim o zaman!” diye söylenmeye başladı. Ramazan ellerini avuçlarının içine alıp, başını da önüne eğerek;

- “Vallaha koca ana, gitme dedimse de, hareket etmiş olurum diye kendi geldi!” Ramazan önde, Teslime arkada yola düştüler. Teslime söylenerek ellerini dizlerine vurup koşar adım Ramazan'ı takip ediyordu.

-“Hınzırın oğlu! Tek başına davar gütmesini bilmiyon mu? Şimdi var gör ki, Kirmen yaylasına götürmüşsün davarları! Şuracıkta, yakıncıkta Keçenin düzü, Kuzu meleden, Deve böğürten yerler varken daha uzak yerlere yüklü avratla davar gütmeye gitmişsindir!” diye söylenerek gidiyorlardı.

Davarların otladığı yere yaklaştıklarında önce çoban köpekleri karşıladı onları. Ramazan ile Teslime'yi tanıdıkları için havlamaya başlayarak bacaklarına dolanmaya başladılar. Makilik ağaçların bulunduğu yerlerden geçerek çam ve ardıç kokularının hissedildiği yörebın alnına gelmişlerdi. Bir ardıç ağacının altında sancılar içinde kıvranan Hava'nın sesi ağaçların yapraklarına konupta öten kuş sesleri gibi ormanlık alanda yankılanıyordu.

Teslime ile Ramazan, Hava'ya ulaşmışlardı. Ardıç ağacının altında baygın halde yatmakta olan Hava bitkin haldeydi. Ramazan'a dönerek;

-“Öte get şimdi! Bizi gelinimle baş başa bırak!.. Heybeyi ver bana, bir de çul seriver şu toprağın üzerine, sonrasında defol git buradan gözüm görmesin, şorada ben çağırıcaya kadar gelme yanımıza!” dedi.

Hava, yere düşerek ayağını incitmişti ama, bebeğini de sağlıklı şekilde dünyaya getirmişti. Teslime, doğan bebeği heybede getirilen bezlerle sömelek yaparak Ramazan'ın kucağına verdi. Ramazan kollarının arasında, henüz cinsiyetini bile bilmediği bebeğine bakarken; “Ailemizin 6'ncı yavrusu hoş geldin çadırımıza, hanemize!..” diyebildi.

Ramazan'ın kucağındaki bebeği gören; koyun ve keçiler melemeye, köpekler ise havlamaya başlarken sanki yeni bir canlının dünyaya geldiğinin haberini veriyorlardı.

Doğum yapan Hava'yı köye götürmek için davarların arasında otlamakta olan eşeğin semerini sağlamlaştırdılar. Hava eşeğin semerinin üzerine otururken, kucağına da yeni doğan bebeği vererek Ardiç'ın düzünden Köye doğru yolculuk başlamıştı.

Yörüklerin en yaşlılarından sayılan Teslime Nine 98 yaşındaydı. Sadece aşiretinin değil, yerleşik düzene geçilmesinin ardından yaşamaya başladıkları Çınarobası Köyündeki kadınların da doğum olaylarında yardımcı oluyor, ebelik görevini yapıyordu. Köydeki çocukların hemen hepsi Teslime'ye; ya “Koca ana”, ya da “Ebe” diye seslenirlerdi.

Akşam karanlığı çöktü, otlaktaki hayvanlar ahırlarına girdirildi. Dağların yamaçlarında hayvan otlatan Ramazan ile Hava'ya yardımcı olan iki köpek ve yüklerini taşıyan eşeklerin beslenmeleri hazırlanarak yiyecekler önlerine konuldu. O akşam ailede sevinçle karışık şenlik vardı. Ramazan'ın 5 çocuğu kara çadırın içine girmeyerek önünde toplandılar. Yeni doğan kardeşlerini görmek için sabırsızlanıyorlardı.

Ormanlık alandan topladıkları ağaçlardan bir yığın yaparak ateşlediler. Hep birlikte kendi bildiklerince oyunlar oynamaya başlayan çocuklar, yakılan ateşin çevresinde dönerek türküler söylüyorlardı.

Yörük çadırı ile Köydeki yerleşik düzende yaşamakta olan sadece Ramazan ve ailesi bulunmaktaydı. Hava'nın dünyaya getirdiği bebeğe “Hürü” ismini verdiler. Aile meclisi böylesi bir ismin Yörük kültüründe ilk kez yaşandığını konuşsa da isim benimsendi.

Hürü bebeğin doğum günü etkinlikleri kapsamında, gençler yakılan ateşin etrafında ellerinde ağaç sopalarla “Köroğlu” türküsü ile birlikte halaylar çekmeye başladılar. Etkinliklerin 3 gün süreceği yönünde yerel basındaki haberi okuyan, “Karakeçi obası” Kaymakamı Hasan Kirmencioğlu, Köy Muhtarına haber göndererek etkinliğe katılacağını bildirdi.

Kaymakam Hasan Kirmencioğlu Köye geldiğinde, etkinlikleri düzenleyenleri tebrik ederken başarı dileklerini bildirdi. Etkinlik kapsamında Kaymakam ve beraberindeki konuklara, Yörüklerin önemli yiyecek ve içeceklerinin ikramları gündeme geldi. İkram konusu, aşiretin en yaşlısı Teslime nineye sorularak öğrenildi. Teslime nine; yeni doğum yapan Hava'nın, teleme çalarak Kaymakam ve misafirlere ikram etmesinin uygun olacağını söyledi.

Keçi sütünden ve incir kozalağı kullanılarak bir tas içerisinde yapılan “Teleme” için, lohusa Hava görevlendirildi. Keçiyi sağmak ve sütünü bulmak kolaydı, ama incir kozalağını bulmanın zamanı mıydı!? Bir Yörük sözü vardır; “-Çoban isterse; tekeden teleme çalar!” diye

Hava, çadırdaki keçilerden biraz süt sağarak tencereye koydu. Ardından da bahçeye giderek incir ağaçlarında kozalak aramaya başladı. Birkaç kozalak bulup getirdikten sonra, kozalağın sütü ile keçilerin sütünü aynı tencerede buluşturarak teleme çalmaya başladı. Teleme çalmanın beklenen süresi tamamlandığında, Hava çadırın içine girdi. Tabak ve kaşıkları hazırlıyordu. Tenceredeki telemenin üzerinde ise bir tülbent örtülüydü.

Kaymakam ve beraberindeki konuklar için telemeyi tabaklara koyarak kaşıkları ile birlikte ikram etmeye uğraşan Hava, bir an gördü ki bir kedi tenceredeki telemeyi yemeye çalışıyor. Kedi tencerenin üzerine iyece yumulmuş haldeydi.

Kedi tencerenin üzerine iyece yumulmuş haldeydi. Engellenmesi gerektiğini düşünen Hava, elinin tersi ile kediye vurmak istediği sırada teleme tenceresi de yere devrilerek içindekilerle birlikte döküldü. Teleme tenceresinin içi boşalmıştı, kedi yakalanamadı ama ikram etmesi gereken Hava, büyüklerine ve kaymakama olayı nasıl anlatacağını düşünmeye başlamıştı.

Hava elinde boş tencere ile kaymakamın önüne geldi. Çevresinde kendini izleyenlere baktı. Son olarak; gözlerini gökyüzündeki yıldızların aydınlığına bakarak yutkundu ve orada bulunan insanlara;

-“Sizler için çaldığım Telememi kedi yedi!.. Beklerseniz yeni Teleme çalabilirim ama, onun da başka bir kedi tarafından yenilmemesi için beni korumanız gerekiyor!” diye konuştu.

Kaymakam kendisine hakaret edildiğini sanarak irkilip, tepki göstermeye çalıştığı sırada, Teslime nine ayağa kalktı; “ Bu vatani bizlere emanet eden Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü, saygı ve rahmetle anıyoruz. O büyük vatan sevdalısı Atatürk, ne diyordu; *'Arkadaşlar!., gidip Toros Dağlarına bakınız. Eğer orada bir tek Yörük çadırı görürseniz ve o çadırda bir duman tütüyorsa, şunu çok iyi biliniz ki bu dünyada hiçbir güç ve kuvvet asla bizi yenemez'* demiştir”

Teslime ninenin bu sözleri karşısında ortamda bir anda sessizlik hakim oldu. Bu arada Ramazan elindeki koyun derisinden yaptığı tulum ile müzik eserlerini yorumlamaya başladı. Kaymakam tam kalkacağı sırada Hava elinde tabak ve kaşıkları ile yeniden yaptığı telemeyi dağıtmaya başlamıştı.

Kaymakam ve beraberindekiler şaşkınlık içinde birbirlerine bakışarak kısık sesle; “Ne tez de yenisini çalıp önümüze getirdi telemenin!?”diyerek aralarında konuşuyorlardı. Kısa süreliğine törene gelen Kaymakam, gecenin geç saatlerine kadar kalkmamıştı.

Vedalaşırken Teslime, Hava, Ramazan ve emeği geçenlere teşekkür eden Kaymakam'ın arkasından bir tas su döktüler.

Teslime, su döktüğü tasın boşunu elinde tutup beline koyarak Kaymakam'a;

-“Bak Devlet babam benim! Bizim otağımıza, çadırımıza ya da evimize gelen kimseyi aç komayız.! Telemeyi kedi yese bile, yeniden teleme çalmak hüner ister!” Bir halk hikmetimiz daha var ki; ‘Çoban isterse, Tekeden bile teme çalar’”
Diyerek otomobile kadar birlikte yürüyüp yolcu ettiler.

Mustafa BARDAK
OŞYAD Başkanı

**HAMİT
GÖKÇE**

İLK YÖRÜK HAREKETİ

Kuraklık nedeniyle Orta Asya'dan Göçe hazırlanan Türkmen beyleri Bir Bahar zamanı geniş istişare toplantısını bir köy hazırlığı düzenler. Beylerbeyi, uç beyi aksakallı, söz bileni ak saçlı hatunları, toy delikanlıları toplar ateşler yakılır ocaklar vurulur kazanlar Kaynar yiyip içildikten sonra buyur Bey'in söz sende derler.

Beylerbeyi Türkmen beyi “Arkadaşlar kuraklık dan koyun keçi deve sığır hayvanlarımız ölmeye başladı hayvanların barınabileceği insanlarımızın yaşayabileceği bir yerlere gitmeliyiz” deyince batıdan gelen tacirler tüccarlar “Anadolu'da akarsular, ırmaklar, yemyeşil ormanlar, uçsuz bucaksız vadiler, karlı dağlar, açık meralar var derler öyleyse gidip görelim görünüş yurt konulmuştan sayılır” demişler.

Orta Asya'dan hareket eden ilk posta Ali bey yönetiminde 400 torluk çadır daha sonraki göç edecekler ve birbirlerini tanıyabilmeleri için işaretler, isimler, parolalar konmuş.

Kadınlar da başa bağlanan kırmızı yeşil, mavi, mor, sarı daha çok anlamlı, kuşu erkekler ise sülaleyi takip eden Hacı Hasanoğulları gibi lakaplar öngörmüşler.

Konup göçerek, yürüyerek büyük ateş yakarak kale dikerek geldikleri yeri anlatan işaretler koymuşlar. Yüksek dağları, yaz aylarında sahil yerlerede, kış aylarında konup göçmüşler. Bir konaklama da yerliler Ali bey'e

“Buralar bize ancak yetiyor g** ya da geldin yere ya da gidecek yere git” demişler. İçlerinden biri “Bu Türkmenlerin güzeli çoktur bir kız verirler” deyince bu söz Ali Bey'in çok gücüne gider. Önden gidenlere geriden gelenlere haber salar Ateş yakılır kazan kaynar. Ali bey der ki; “Arkadaşlar her yerin bir sahibi var. Dünkü konalga da bizimle alay ettiler geri dönmek bir ayıp dayak yiyip geri varmak binayım” der.

“Ne yapacak beyim derler koyun deve sığır at vererek pusat alacağız savaşmayı kavgayı öğreneceğiz” derler.

Bu istişare toplantısının adı “Nevruz” olur. Zaten de genelde çoban olduklarından değnek kullanmayı, sapan atmayı, at binmeyi iyi bildiklerinden kısa zamanda öğrenirler.

Coşkun sel gibi bendini aşarak varacakları yere 6 ay önce namları varır. Gittikleri yerde korkusundan kimse önlerine çıkamaz.

Anadolu'ya geldiklerinde akarsular, karlı dağlar, yaylalar cennet gibi.

Ali bey obasını toplayarak; “Arkadaşlar buraya kadar sağ salim geldik her bir yerin bir çakalı vardır, buranın da bir sahibi vardır. Bizi buradan da kovmaya çalışırlar daha iyi silahşörlük ve birlik beraberliği koruyacağız parçalanırsak küçük lokmayı yutmaları kolay olur” der.

Bir birilerine tutkun olduklarından 100 yıl gibi kısa zamanda Osmanlı imparatorluğunu kurarlar

Hamit GÖKÇE. Kırıkhan-Hatay

ÇOCUKLAR İÇİN

DURDANE ve METEHAN .

Bir varmış bir yokmuş şirin bir mahallede yaşayan Dürdane adında bir kız çocuğu varmış bu kızımız bebekleri çok sevmiş bir gün kuzenin bir oğlu olmuş . Oğlanın Adını kuzeni Metehan koymuş Metehan o kadar sevimli ki çıldır çıldır gözleri minicik elleri varmış.

Metehan'ın ailesi Metehan'ı kıymetli tuttuğundan Dürdane'ye çok vermiyorlar uzaktan seviyor Dürdane bununla mutlu olmuyor onu kucaklamak öpmek gezdirmek istiyormuş.

Dürdane kendi annesine her gün Metehan bize gelsin desede iki aile bir türlü bir araya gelemiyor işler güçler yoğun olduğundan Dürdane Metehan hep uzak kalıyormuş.

Metehan gün geçtikçe büyüyor artık yürümeye başlamış Dürdane ise okul hayatına başlamış.

Dürdane farklı arkadaş ortamlarında olduğu için Metehan'ı eskisi kadar özlemiyormuş ama hep fırsat buldukça Metehan'a sarılıp öpüp kokluyor sevgi gidermeye çalışıyormuş..

Metehan büyümeye devam ediyor .

Dürdane okul hayatına devam ediyor.

Not ..eğer sizinde bir gün küçük çocuklarınız olursa .Onlar bizlerin hayata başlatmak için geleceğe hazırlaması için bizlere verilmiş birer emanettir.

Rabbim her bebeği çocuğu emanet vermiştir bizlere.Hiç bir zaman annenin babanın yanında çocuklarımız büyümmez her zaman onlara çocuk gözüyle bakarız .

Ömer KIVRAK

DÜRDANE

Metehan

'Sizler, hepiniz geleceğin bir gülü ve ikbal ışığısınız. Memleketi asıl ışığa boğacak olan sizlersiniz...'

H. Atatürk

Bir FıkRa

İlkokulda üç çocuk bebeklerin nasıl dünyaya geldiklerini konuşuyormuş.

Dursun: Bizim ailede hep leylekler getirir.

Fadime: Bizde hep gül bahçesinde bulunur.

Temel: Biz fakiruz, bizde hep bebekleri annem kendisi yapayı.

Bir çiftin 7 oğlu vardır.
Her oğlunun
bir kız kardeşi vardır.
Bu aile kaç kişidir?

a)14 b)16 c)15 d)10

ANNEM

Bilinmez, sayamadım kaç gün oldu günleri
Yıllar oldu unuttum yüzünün Nur cemalini.
Şimdi neredesin?
Şimdi neredesin Annem?
Yattığın yerde rahat mısın?
Üşüyor musun?
Toprak üşütüyor mu bedeni?
Dönüp bakıyor musun ardına?
Alabildin miydi, vardın mıydı?
Bu dünyanın tadına.
Genç yaşta bırakıp gittin bizleri çaresiz.
Yetim kaldık, neredesin annem?
Özlüyorum seni titriyor bedenim,
Özlüyorum seni tutmuyor ellerim,
Bir o kadar hasretim ki,
Bir o kadar özlemim ki, seni.
Senin kokun yok,
Kalmadı benim içimde,
O kadar zaman oldu annem.
Artık yıllar geçti aradan,
Nur cemalini de göremez oldum,
Hayalimde annem.
Varsam mezarının başına,
Sarılısam toprağına,
Kalkar da bana hoş geldin der misin?
Bana bir şarkıda sarılır mısın annem?
Benim evladım der misin?
Annem;
Beyaz kefenlerin içinden çıkıp da
Korkutmadan beni bana sarılır mısın?
Özledim,
Özledim, hiç hissetmediğim kokunu,
Hiç hatırlayamadığım sesini, özledim
Nefesini hiç duymadım, özledim.
Senin hayalini özledim annem.
Bir gün gelirsin rüyalarım diye
Akşamdan dualarla yatıyorum.
Annemi göster bana yarabbim...
Annemi göster bana rüyamda da olsa.
Sarılayım ona,
İçimdeki dertleri anlatayım.
Ona sevdami, sevgimi vereyim.
Hangi anne sırdaş, değildir,
Evladına hangi anne yoldaş değildir.
Annesiz evlat elleri kırık yüreği yanık
Gözleri ama dır annem.

Ben seni çok özledim annem,
İçimdeki yangınlara belki su serperdin.
Gönlümdeki fırtınalara çadır çekerdin.
Olmuyor,
Olmadı sensiz be annem.
Mekanın cennet olsun,
Yattığı yer nur olsun annem
Anneler günün kutlu olsun annem.

Ömer KIVRAK
22 NİSAN 2025

23 Nisan

23 Nisan bugün.
Ne güzel bir gün bugün.
Mustafa Kemal Atatürk'ün.
Çocuklara armağan ettiği.
En anlamlı bir gün bugün.

Sevinmek hakkınızdır sizin.
Eğlenin coşun gülün.
Çocuklar.
23 Nisan bugün.
Cumhuriyetin kuruluşunun bugününe.
Kutlananlar her yıl da 23 Nisan bugün.
Mustafa Kemal Atatürk'ün.
Çocuklara hediye ettiği bir bayram bugün.

Haber gönderin her bir ferde
Bayraklar dalgalansın göklerde.
Neşe salınsın her bir yerde.
Baloncuklar havalarda.
Özgürlük sembolü verilsin tüm yurтта.
23 Nisan ulusal egemenlik çocuk Bayramı
bugün.
23 NİSAN 2025
Ömer KIVRAK

AYDINLAR DERGİSİ ...

*Olarak tüm dünyada kutlanan 23 nisan ulusal
egemenlik ve çocuk Bayramını kutluyorum*

BUGÜN GÖÇÜMÜZ VAR

Merhaba ben Meryem. Ben 10 yaşında Bir Yörük Kızıyım. 10 kardeşiz ve ben en küçük ikinci kardeşim. 4 kız 6 erkek kardeşiz. Ben en küçük kardeş olduğum için bana anne ve babamdan çok ablalarım baktı. Biz yörükler hayvanlarımızın otlayabilmesi için göçebe yaşarız.

Bugün bir göçümüz var; Ayvan yaylasından Taşan yaylasına göç edeceğiz. Göçümüz yaklaşık bir hafta sürecek. Ne kadar uzun sürüyor dersenez, bizim 1 ay süren göçlerimiz bile oldu. Annemler eşyalarımızı hazırlıyor, babamlar da çadırları toplayınca yola çıkarız.

Herkesin göçlerde bir görevi oluyor . Benim de bu göçteki görevim kuzum Çitlembik'i götürmek. Çitlembik henüz 3 aylık ,sütten yeni kesildi. O'nu annesinin yanından alabiliyorum, çünkü bana alıştı. Zaten doğduğu gün ilk beni görmüştü.

Biz göçte çok fazla hayvan götürüyoruz ve hayvanlarımızın sağ-salim gidebilmesi için çobanlar bize yardımcı oluyor. Çobanlar olmasa göç edemeyiz Çobanlar bizim inek keçi ve koyunlarımıza bakıyorlar. Ayrıca yük taşımak için develerimiz ve atlarımız da var. Tabi köpeğimiz Kömbe'yi de unutmamak gerek. O bir bayram gününde doğmuştu. Buralarda bayramların olmazsa olmazı olan bir tatlı olan bayram kömbesinden yolla çıkarak adını 'Kömbe' koyduk. Etraftaki tehlikeleri bize o haber verir. Kömbe adeta bizim güvenlik görevlimizdir.

Bir çok hayvanımız var ve hepsinin birer ismi oluyor. Bazen onlara bir isim bulmak gerçekten çok zor oluyor. Mesela daha dün doğan ikiz Kuzuların adı Pıtırıcık ve Çıtırıcık. Ben Pıtırıcık ve Çıtırıcığı çok seviyorum. Onlar da tıpkı Çitlembik gibi çok tatlı.

Ama henüz onlar süttten kesilmedikleri için annelerinin yanından ayıramıyorum.

Neyse biz göçümüze devam edelim. Göç demişken size göçte çok korktuğumuz bir anımı da anlatmak istiyorum. Kardeşim Mehmet bir önceki göçümüzde rahatsızlandı. Onun için çok endişelendik. Hatta hastalığı nedeniyle göçümüz 2 gün ertelendi. Neyse ki ninem, kardeşim için salba otunu ve koyun otunu karıştırıp bir ilaç hazırladı. Kardeşim o ilaç sayesinde zor da olsa kendini toparladı. Biz de sonunda göçümüze devam edebildik.

Size göçümüzde neler yaptığımızı da anlatayim. Göçlerde 7 tane deveyi arka arkaya bağlarız . Göç kervanının önünde bir baş deve olur ve bu baş deveyi tutan bir yörük kızı. Bizim obada baş deveyi tutan yörük kızı benim ablam Elif 'tir. Elif ablamın kirmeni var o kirmeni eğirerek develeri çekiyor. Kirmen, keçi ve koyunların kıllarından iplik yapmaya yarayan aletin adıdır. Daha sonra bu iplerden halı ve kilim dokunur.

Her gece bir yerde konaklıyoruz ve sabahın erken saatlerinde yeniden göçe başlıyoruz. Taşan Yaylası'na gittiğimizde ilk önce inek, keçi ve koyunlarımızı mera alanında yayıyoruz. Obanın kadınları o keçi koyun ve inekleri sağıyor ve peynir yapıyorlar. Erkekler de o peynirleri satıyor ve bize erzak getiriyorlar . Ama babamın getirdiği erzaklardan daha çok sevdiğim bir şey var. O da bizim 'Karsambaç' adını verdiğimiz kar ve pekmezi karıştırarak yapılan bir yiyecek.

Uzun ve yorucu yolculuğumuz sonrasında bir ay konaklayacağımız Taşan Yaylasına ulaştık. Yolculuk boyunca başımızdan bir çok macera geçti. Başımızdan geçen olayları size bir sonraki yazımda anlatacağım. Şimdilik sağlıklı kalın...

Hatice Feyza DİDİN
Osmaniye'nin ulusala açılan
En küçük çocuk yazarı

Ölüm Nasıl Aldın Bacımı

Bin dokuz yüz seksen iki de.
Söyle ölüm nasıl aldın bacımı?
İlkbaharın sonu Mayıs ayında.
Söyle ölüm nasıl aldın bacımı?

Havayı bir kara bulut kapladı.
Şimşeği vurup başından sapladı.
Ayşe, anam diye göğe hopladı.
Ağla Ayşe ağla ana yok diye.

Tutmuş incelikten yağmur yağıyor.
Kabını almış da inek sağıyor.
Ölüm de yaklaşmış canın alıyor.
Ölüm nasıl kıydın tatlı canını.

Çoktur aldığın canların sayısı
Benim ufak yavrularım dayısı
Yılın 14 etmişken Mayıs'ı.
Söyle ölüm nasıl aldın bacımı?

Ölüm senden hiç kurtuluş yok mu dur.
Yedi yavruya da ana çok mu dur?
Niye sormadın aç mıdır tok mu dur?
Ağlaşır yavrular ana yok diye..

Gizli geldin tuzağına düşürdün
Verip ecel şerbetini içirdin
Malsız mülksüz dünyasından götürdün.
Ahret'ini Cennet eyle bacımın..

Garip kardeşim halim sormazsın.
Niçin benim canımı da almazsın?
Almışsın bir defa geri salmazsın.
Mekanı Cennet eyle bacımın..

Bütün insanları yedin doymadın
Yedi kuzusunu hiç mi görmedin?
Ölüm dermanından ilaç vermedin
Zehirli ahınla yedin mi bacımı?

İkinci ile akşamın arası
Haber duyuldu gece yarısı
Ağlasın köyün gelini, karısı
Ağlan dostlar ağlan Cennet yok diye

Fatma, halam Cennet diye çağırır
Küçük Ömer anasını çağırır
Hastaneye gitti diye avunur
Çağır Ömer çağır bana gel diye.

Çağırır Elifin anası gelmez
Yirmi günlük yavrum anayı bilmez
Teyzesi almış da kimseye vermez
Ağla yavru ağla anam yok diye.

Göndermiş şimşeği yolunu bilmez
Ölüm gelmiş hiç kimseye danışmaz
Gözlerin ağlıyor, dilin konuşmaz
Dilleri tutulmuş ağlar Emine.

Bizlere çektirdin gamı kederi
Nedir bilmezsin israfı ederi?
Mehmet Ali diyor kayınpederi
Ölüm nasıl aldın Cennet anayı?

Kardeş ölüm varken neye yazarsın
Kız kardeşine mezar kazarsın
Savcı niçin mezarını bozarsın
Ölmeden mezara girdi mi sandın?

Söyledim söyledim ağladım durdum
Bu bir cennettir hayaller kurdum
Burası değildir vatanım yurdum
Beni de almazsam alçaksın ölüm.

Hüseyin DİDİN.

*Sevgili GÜNEŞ
bilmem farkında mısın
ama MAYIS
ayındayız.*

*Bu kadar da naz
yapılmaz kil
Sen koskoca güneşsin.
Çık bi insan içine
karış. Bi yüzünü görsün
garipler. Hayır kime trip
atıyon anlamadık ki*

Aşkın Kengi Kırmızı

Geçmişini hatırladım
Görünce şu gençleri
Ellerinde çiçek gözlerinde sevinçleri
Aşk şiirlerini okurlar Nazım'ın
"kaldırımlar" nakarat olmuş dillerinde
Semazen kıvraklığında dönerde
Etkisinden kurtulamazlar Fazıl'ın
Müzik sesi gelir arka fondan
Yere basmaz ayakları
Yedi kat göğün üstündeki yıldızlara
asılırlar
Sevdiyse biz birini
Derdine katık olurdu derdimiz
Türkü yakardık sevdiğimize
Dillere destandı sevgimiz
Sinemaya giderdik
Sonra da Yeşilsu'ya
Filmdeki sahneleri
Başlardık anlatmaya
Duygusalsa aşkıttık

Kırardık aksiyonsa
Toprak kokar güller
Aşkın rengi kırmızı
Her bende bir sen var,
Sen gönlümün yıldızı
Hasret zordur ama odur aşkı aşk yapan
Hasret bittiği gün ne aşk kalır ne sızı

Şarkılar dinlerdik hüzzam ya da hicazkar
Sevinirdik üzüldük gönlümüzde yar yar
Bir ömür mecnun gibi dolassak da çölleri
Yol sonsuzluk yolu bahtiyardık bahtiyar

Zekeriya ÇAKABEY
Mesder ve Kitap Ağacı yay.
Kahramanmaraş

ASLIMIZ YÖRÜK NESLİMİZ YÖRÜK

Yoktu dört odalı duvarımız.
Kıl çadırı evimiz .
Kara bakır da pişerdi bulgurumuz, aşımız
Yayı ta yapılırdı tereyağı ve ayranımız.
Aslımız yörük neslimiz yörük.

Ayakta olurdu çarık şibidik naylon ayakkabı.
Bayramlarda görürdük çiçekli, basmalı
fistanlar.
Kıl çadırı süslerdi keçeleri, kıldan çulları.
Aslımız yörük neslimiz yörük.

Solda elcik, sağda orak kesilir ekinler.
Yokuş dan aşağı çekilirdi teker teker şelekler.
Patos ta harmanlanır dı buğdaylar emek
emek.
Aslımız yörük neslimiz yörük.

Aydın'dan süre geldi yörük aşiretleri.
Yayla yayla gezdirdi gır comugu gırdı
keçiyi.
Kıl deriden alınırdı sütü, yoğurdu peyniri
Aslımız yörük neslimiz yörük.
Yörük oğlu yörük aslımız

Mustafa CANBOLAT
Şekerdere/Osmaniye

Kare Bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
2								
3								
4								
5								
6								

Yukardan Aşağı

1. Bir organımız.
2. Konar-göçer topluluk adı
3. Bir Nota
4. Şifalı suların genel adı
5. Genellikle ağaç tabanlı terlik.
6. İlk kelimesinin ilk iki harfi
7. Genelde erkeklerin boyuna sardıkları aksesuar
8. Eski Mısır tanrısı - Kişi, birey

Soldan Sağa

1. Ellekte bir mahalle
2. Lantan'ın simgesi -Tantal'ın simgi
3. Namus- Sıcakla soğuk arası
4. Çehre, ilk iki harfi - Zayıf Çelimsiz
5. Ayaşdaş, Aynı Yaşlarda Olan
6. Tam olmayan, Az

Kızımızı Eve götürelim